

S-DU PAO-LO SIA PEH KO-LONG-TO

NYING DI-IH-FONG SHÜ-SING. 使徒保羅

寫撥哥林多人第一封書信

1K. I.

VONG Jing-ming-go ts-i dziao-læ tso Yiæ-su Kyi-toh-go s-du Pao-lo, teng hyüong-di Sô-di-nyi,² *mōng-mōng* Ko-ling-to di-fông Jing-ming-go kyiao-we, ziu-z dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su sô tseng-ky'i, be dziao-læ tso sing-du go; wa-yiu væn-pah, læ ze-bin soh-go u-sen, gyiu ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo cü-kwu; (*Gyi* feh tæn-tsih z ah-lah-go Cü, yia z gyi-lah-go Cü:)³ Dæn-nyün Jing-ming ah-lah *T'in-Vu*, teng Cü Yiæ-su Kyi-toh, s-lôh eng-we bing-en peh ng-lah.

奉神明個旨意召來做耶穌基督個使徒保羅，等兄弟所提尼，²望望哥林多地方神明個教會，就是在於基督耶穌所尊起，被召來做聖徒個；還有凡百，來隨便啥個烏碎，求阿拉主耶穌基督個名頭主顧；（其弗單只是阿拉個主，也是其拉個主。）³但願神明阿拉天父，等主耶穌基督，賜落恩惠平安撥爾拉。

⁴ NGÔ we-leh ng-lah z-djōng zia-zia ngô-go Jing-ming, ziu-z we-leh Jing-ming-go eng-we dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su sô s-peh ng-lah go; ⁵ ing-we ng-lah dzæ-ü Gyi yiang-yiang tu fu-tsoh, yiu yiang-yiang k'eo-dzæ yiang-yiang cü-sih; ⁶ tsing-ziang Kyi-toh-go te-tsing zin-deo læ ng-lah-go cong-nyiang k'ao-jih-de: ⁷ z-ka ng-lah ih-ngæn feh ky'üih-siao soh-go eng-s, læ-tih teng-dæ ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh hyin-c'ih-læ. ⁸ Gyi yia we kyin-kwu ng-lah tao ti, s-teh ng-lah læ ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go nyih-ts m-kao hao p'i-bing. ⁹ Jing-ming z sing-jih-go; z Gyi dziao ng-lah læ, hao teng Gyi Ng-ts Yiæ-su Kyi-toh ah-lah-go Cü dô-kô yiu-veng.

⁴ 我爲了爾拉時常謝謝我個神明，就是爲了神明個恩惠在於基督耶穌所賜撥爾拉個；⁵ 因爲爾拉在於其樣樣都富足，有樣樣口才樣樣知識；⁶ 正像基督個對證前頭來爾拉個中央靠實了。⁷ 是介爾拉一眼弗缺少啥個恩賜，來的等待阿拉主耶穌基督顯出來。⁸ 其也會堅固爾拉到底，使得爾拉來阿拉主耶穌基督個日子嚫告好批評。⁹ 神明是信實個。是其召爾拉來，好等其兒子耶穌基督阿拉個主大家有份。

¹⁰ NGÔ t'ôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo ky'ün-ky'ün ng-lah, hyüong-di, iao ng-lah kông shih-wô tu siang-dong, m-nao yiu feng-k'æ z-ken, tsong iao tso-yiang sing-siang tso-yiang i-s 'eh-r-we-ih.

¹¹ Ing-we Keh-læ *oh-li* yiu nying pô ng-lah hyüong-di z-ken læ kao-su ngô, wô-ng-lah cong-nyiang yiu tsang-leng. ¹² Ngô z kông-tao ng-lah kôh-nying sô læ-tih wô, “Ngô z joh-ü Pao-lo go;” “Ngô z joh-ü Üô-po-lo go;” “Ngô z joh-ü Kyi-fah go;” “Ngô z joh-ü Kyi-toh go.”

¹⁰ 我託阿拉主耶穌基督個名頭勸勸爾拉，兄弟，要爾拉講說話都相同，喰得好有分開事幹，總要做樣心想做樣意思合而爲一。¹¹ 因爲革來屋裏有人把爾拉兄弟事幹來告訴我，話爾拉中央有爭論。

¹² 我是講到爾拉各人所來的話，「我是屬於保羅個；」「我是屬於亞波羅個；」「我是屬於磯法個；」「我是屬於基督個。」

¹³ Kyi-toh z feng-k'æ-de ma? Pao-lo næn-dao t'i ng-lah ting læ jih-z-kô de ma? Ng-lah ziu si-li næn-dao z vong Pao-lo-go ming-deo ma? ¹⁴ Ngô zia-zia Jing-ming, djü-leh Keh-li-z-pu teng Kyüô-yiu ts-nга, ngô m̄-teh teng ng-lah bih-nying 'ang si-li ko; ¹⁵ sæn-leh nying-kô wô ngô ts'ô zi-go ming-deo 'ang si-li. ¹⁶ Wa-yiu Z-di-fæn keh-kô ngô yia 'ang si-li ko-de: feh-tsiao wa-yiu teng bih-nying 'ang si-li ko m, ngô tao kyi-feh-ky'i.

¹³ 基督是分開了嗎？保羅難道替爾拉釘來十字架了嗎？爾拉受洗禮難道是奉保羅個名頭嗎？¹⁴ 我謝謝神明，除了革利土布等迦猶之外，我喰得等爾拉別人行洗禮過；¹⁵ 省勒人家話我差自個名頭行

洗禮。¹⁶ 還有土提反箇家我也行洗禮過了。弗照還有等別人行洗禮過嚦，我倒記弗起。

¹⁷ Ing-we Kyi-toh feh-z ts'a ngô læ 'ang si-li, z ts'a ngô læ djün foh-ing: yia feh iao yüong ts'ong-ming shih-wô, k'ong-p'ô Kyi-toh-go jih-z-kô iao lôh-k'ong. ¹⁸ Keh jih-z-kô-go dao-li, dziu mih-vông cü-kwu k'en-læ, z nyü-beng-go; dziu ah-lah teh-kyiu cü-kwu k'en-læ, z Jing-ming-go neng-ken. ¹⁹ Ing-we yiu sia-tih, wô, “Ngô we mih-diao ts'ong-ming cü-kwu-go ts'ong-ming, we fi-diao yiu kyin-sih cü-kwu-go kyin-sih.” [Y. 29. 14.] ²⁰ Keh ts'ong-ming cü-kwu læ 'ah-li? doh-shü-nying læ 'ah-li? yin-dzæ z-shü we bin-leng cü-kwu læ 'ah-li? Jing-ming ky'i feh-z pô keh shü-kæn-zông-go ts'ong-ming pin tso nyü-beng ma? ²¹ Kyi-jün, tsiao Jing-ming-go ts'ong-ming, shü-kæn-zông k'ao-djôh ts'ong-ming *cong-ü* feh sih-teh Jing-ming, keh-tsao Jing-ming hwun-hyi yüong keh nyü-beng djün-kyiao-go fông-fah ky'i kyiu siang-sing cü-kwu. ²² Yiu-t'a ny ing z iao ziao-deo, Hyi-lah ny ing z siang ts'ong-ming: ²³ tsih-yiu ah-lah z djün ting jih-z-kô go Kyi-toh; dziu Yiu-t'a ny ing k'en-læ z k'eh-ts'eng-go, dziu Hyi-lah ny ing k'en-læ z nyü-beng-go; ²⁴ dæn-z keh-sing be dziao-læ go cü-kwu, feh-leng Yiu-t'a ny ing Hyi-lah ny ing, dziu gyi k'en-læ z Kyi-toh, Jing-ming-go neng-ken, Jing-ming-go ts'ong-ming. ²⁵ Ing-we Jing-ming-go nyü-

beng pi ny ing wa ts'ong-ming; Jing-ming-go no-ziah pi ny ing wa neng-ken.

¹⁷ 因爲基督弗是差我來行洗禮，是差我來傳福音。也弗要用聰明說話，恐怕基督個十字架要落空。¹⁸ 箇十字架個道理，就滅亡主顧看來，是愚笨個；就阿拉得救主顧看來，是神明個能幹。¹⁹ 因爲有寫的，話，「我會滅掉聰明主顧個聰明，會廢掉有見識主顧個見識。」[Y. 29. 14.]²⁰ 箇聰明主顧來何裏？讀書人來何裏？現在時世會辯論主顧來何裏？神明豈弗是把箇世間上個聰明變做愚笨嗎？²¹既然，照神明個聰明，世間上靠着聰明終於弗識得神明，箇遭神明歡喜用箇愚笨傳教個方法去救相信主顧。²² 猶太人是要兆頭，希臘人是想聰明。²³ 只有阿拉是傳釘十字架個基督；就猶太人看來是刻付個，就希臘人看來是愚笨個；²⁴ 但是箇星被召來個主顧，弗論猶太人希臘人，就其看來是基督，神明個能幹，神明個聰明。²⁵ 因爲神明個愚笨比人還聰明；神明個懦弱比人還能幹。

²⁶ Hyüong-di, ts'ia-k'en ng-lah be dziao-læ go z-ken; m̄-teh to-siao dziu nyüoh-sing k'en-læ ts'ong-ming-go ny ing, m̄-teh to-siao neng-ken-go ny ing, m̄-teh to-siao kwe-djong-go ny ing: ²⁷ Jing-ming fæn-cün kæn-djöh shü-kæn-zōng nyü-c'ing-go, ky'i wōng-k'ong keh-sing ts'ong-ming-go; Jing-ming kæn-djöh shü-kæn-zōng no-ziah-go, ky'i wōng-k'ong yiu lih-liang go; ²⁸ Jing-ming kæn-djöh shü-kæn-

zōng pe-zin-go, ky'ing-mæn-go, *kæn-djôh* sô m-neh-go, ky'i fi-diao sô
yiu-go: ²⁹ s-teh m-nying læ Gyi min-zin hao kw'ô-k'eo. ³⁰ Ng-lah z
c'ih-ü Jing-ming, dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su; Jing-ming z peh Gyi tông ah-
lah-go ts'ong-ming, kong-yi, ts'ing-kyih, teng c'ü-joh-go *eng-we*, ³¹ z-
ka, ziang *Sing-shü-li* sô sia-tih, “Kw'ô-k'eo-go cü-kwu tông-kæ dzæ-ü
Cü kw'ô-k'eo.” [Yl. 9. 24.]

²⁶ 兄弟，且看爾拉被召來個事幹；喰得多少就肉身看來聰明個
人，喰得多少能幹個人，喰得多少貴重個人。²⁷ 神明反轉揀着世間
上愚蠢個，去惶恐箇星聰明個；神明揀着世間上懦弱個，去惶恐有
力量個；²⁸ 神明揀着世間上卑賤個，輕慢個，揀着所喰得個，去廢
掉所有個。²⁹ 使得喰人來其面前好誇口。³⁰ 爾拉是出於神明，在於
基督耶穌；神明是撥其當阿拉個聰明，公義，清潔，等取贖個恩
惠，³¹ 是介，像聖書裏所寫的，「誇口個主顧當該在於主誇口。」

[Yl. 9. 24.]

1K. II.

Wa-yiu ngô-zi *zin-deo* tao ng-lah hyüong-di u-sen læ, djün Jing-
ming-go te-tsing peh ng-lah, bing m-neh kông *kah-nга* hao-go shih-
wô, yüong *kah-nга* hao-go ts'ong-ming. ² Ngô z k'ô-ding cü-i læ ng-

lah-go cong-nyiang feh sih-teh bih-nyiang-kao, tsih *sih-teh* Yiæ-su Kyi-toh, keh-we ting jih-z-kô go.³ Ping-ts'ia ngô læ ng-lah-go cong-nyiang z-'eo, yi no-ziah, yi p'ô-gyü, yi do-nyiang ky'ih-hoh.⁴ Wa-yiu ngô kông-go shih-wô, teng djün-go dao-li, bing feh-z yüong [1]nying-go ts'ong-ming sô kao-go un-cün shih-wô; z tæn hyin-c'ih *Sing-Ling* teng neng-ken tso bing-kyü:⁵ s-teh ng-lah-go siang-sing feh dzæ-ü nyiing-go ts'ong-ming, z dzæ-ü Jing-ming-go neng-ken.

還有我自前頭到爾拉兄弟烏碎來，傳神明個對證撥爾拉，並喚得講格外好個說話，用格外好個聰明。² 我是柯定主意來爾拉個中央弗識得別樣告，只識得耶穌基督，箇位釘十字架個。³ 並且我來爾拉個中央時候，又懦弱，又怕懼，又大樣喫惱。⁴ 還有我講個說話，等傳個道理，並弗是用人個聰明所教個婉轉說話；是單顯出聖靈等能幹做憑據。⁵ 使得爾拉個相信弗在於人個聰明^[1]，是在於神明個能幹。

[1] 'Ôh wô, din-dông-mih-ti, nyiing sô sön ts'ong-ming shih-wô. 或話，甜糖蜜涕，人所算聰明說話。（原註）

⁶ JÜN-R læ djün-be-go cü-kwu u-sen ah-lah z kông ts'ong-ming-go shih-wô: peh-ko feh-z yin-dzæ z-shü-go ts'ong-ming, yia feh-z yin-dzæ z-shü-go kwun-tsiang (we ba-diao cü-kwu) go ts'ong-ming.⁷ Ah-lah z yüong ao-miao shih-wô kông Jing-ming-go ts'ong-ming, ziu-z

keh *yi-zin* ing-dzōng-tih-go *ts'ong-ming*, Jing-ming læ væn-dæ ts-zin sô yü-sin ding-kwe, hao peh ah-lah teh-djôh yüong-wô.⁸ Keh-go *ts'ong-ming* yin-dzæ z-shü-go kwun-tsiang tu feh sih-teh-go; ziah-z sih-teh, tsæ-ve læ jih-z-kô-zông ting-sah keh-we yüong-wô-go Cü:⁹ dæn-z ziang *Sing-shü-li* sô sia-tih, “Jing-ming we-leh æ-kying Gyi cü-kwu sô be-hao-kæn-go, z ngæn-tsing sô m-neh k'en-kyin-ko, ng-to m-neh t'ing-meng-ko, nyung-go sing-li m-neh *ts'eng-djôh-ko*.” [Y. 64. 4.]

¹⁰ Tsih-yiu Jing-ming z yüong Gyi-go Ling hyin-c'ih peh ah-lah: ing-we *Sing-Ling* we dzô-ts'ah yiang-iang z-ken, lin Jing-ming sing-ao-go z-ken.¹¹ Nying-go z-ken, ziah feh-z gyi li-hiang deng-tih-go ling, jü we hyiao-teh ni? Z-ka, Jing-ming-go z-ken, ziah feh-z Jing-ming-go Ling, yia m-yiu jü neng-keo hyiao-teh gyi.

⁶ 然而來全備個主顧烏碎阿拉是講聰明個說話。不過弗是現在時世個聰明，也弗是現在時世個官長（會敗掉主顧）個聰明。⁷ 阿拉是用奧妙說話講神明個聰明，就是箇以前隱藏的個聰明，神明來萬代之前所預先定規，好撥阿拉得着榮華。⁸ 箇個聰明現在時世個官長都弗識得個；若是識得，再躉來十字架上釘煞箇位榮華個主。⁹ 但是像聖書裏所寫的，「神明爲了愛敬其主顧所備好間個，是眼睛所喚得看見過，耳朵喚得聽聞過，人個心裏喚得忖着過。」[Y. 64. 4.]

¹⁰ 只有神明是用其個靈顯出撥阿拉。因爲聖靈會查察樣樣事幹，連神明深奧個事幹。¹¹ 人個事幹，若弗是其裏向庵的個靈，誰會曉

得呢？是介，神明個事幹，若弗是神明個靈，也嘸有誰能夠曉得其。

¹² Næn-kæn ah-lah sô tsih-ziu-go, feh-z shü-kæn-zōng-go ling, z dzong Jing-ming ka læ-go Ling; s-teh ah-lah hao hyiao-teh Jing-ming sô s-peh ah-lah go z-ken. ¹³ Wa-yiu ah-lah kōng keh-sing z-ken, feh-z yüong nyung-go ts'ong-ming sô kao-go shih-wô, z yüong Sing-Ling sô kao-go; ziu-z pô ling-leh-kying-go *shih-wô* ka-shih ling-leh-kying-go z-ken.

¹² 難間阿拉所接受個，弗是世間上個靈，是從神明介來個靈；使得阿拉好曉得神明所賜撥阿拉個事幹。¹³ 還有阿拉講箇星事幹，弗是用人個聰明所教個說話，是用聖靈所教個；就是把靈勒緊個說話解說靈勒緊個事幹。

¹⁴ Dæn-z m-neh ken-hwô go nyung z feh tsih-ziu Jing-ming-go Ling-go z-ken: dziu gyi k'en-læ z nyü-beng-go; yia feh neng-keo sih-teh gyi, ing-we dzô-ts'ah gyi go, z dzæ-ü Sing-Ling ken-dong. ¹⁵ Ziah-z ling-leh-kying-go cü-kwu, we ^[1]dzô-ts'ah yiang-iang z-ken; gyi-zi m-nyung we ^[1]dzô-ts'ah-go, ¹⁶ “Jü neng-keo hyiao-teh Cü-go sing-siang, hao ky'i kao Gyi ni?” [Y. 4. 13.] Tsih-yiu ah-lah yiu Kyi-toh-go sing-siang.

¹⁴ 但是喚得感化個人是弗接受神明個靈個事幹。就其看來是愚笨個；也弗能夠識得其，因爲查察其個，是在於聖靈感動。¹⁵ 若是靈勒緊個主顧，會查察^[1]樣樣事幹；其自喚人會查察^[1]個，¹⁶ 「誰能夠曉得主個心想，好去告其呢？」[Y. 4. 13.] 只有阿拉有基督個心想。

[1] Dzô-ts'ah, 'ôh wô, bin-c'ih. 查察，或話，辨出。（原註）

1K. III.

HYÜONG-DI, ngô zin-deo feh neng-keo kông peh ng-lah t'ing ziang ling-leh-kying-go ny ing ka; tsih hao ziang joh-ü nyüoh-sing go ny ing, ziang dzæ-ü Kyi-toh go na-hwun ka.² Ngô tsih peh ng-lah ky'üoh na, m̄-teh peh ng-lah ky'üoh væn; ing-we keh z-'eo ng-lah wa kô-feh-ky'i, ziu-z næn-kæn yia dzing-gyiu kô-feh-ky'i;³ ing-we ng-lah wa z joh-ü nyüoh-sing go. Ng-lah-go cong-nyiang kyi-jün yiu tu-gyi, tsang-leng, ^[1]feng-k'æ-go z-ken, ky'i feh-z joh-ü nyüoh-sing, ^[2]i-leh ny ing-go kw'un-shih ka tso ma?⁴ Kyi-jün yiu ny ing wô, “Ngô z Pao-lo-go;” yi yiu ny ing wô, “Ngô z Üô-po-lo-go;” ky'i feh-z joh-ü nyüoh-sing ma?

兄弟，我前頭弗能夠講撥爾拉聽像靈勒緊個人介；只好像屬於肉身個人，像在於基督個奶花介。² 我只撥爾拉喫奶，嚥得撥爾拉喫飯；因為箇時候爾拉還加弗起，就是難間也仍舊加弗起；³ 因為爾拉還是屬於肉身個。爾拉個中央既然有妒忌，爭論，分開個^[1]事幹，豈弗是屬於肉身，依勒人個款式介做^[2]嗎？⁴ 既然有人話，「我是保羅個；」又有人話，「我是亞波羅個；」豈弗是屬於肉身嗎？

[1] 'Ôh wô, kyih-tông. 或話，結黨。（原註）

[2] 'Ôh wô, tsiao shü-kæn-zōng nyiing ka tso. 或話，照世間上人介做。（原註）

⁵ Ka-ni, Pao-lo z jü? Üô-po-lo z jü? Peh-ko z-go yüong-nying, ng-lah dzong gyi ka siang-sing; keh yia z ze Cü sô s-peh kôh-nying go.⁶ Ngô z cong-go, Üô-po-lo z kyiao-go; dæn-z peh gyi do-ky'i-læ z-go Jing-ming.⁷ Ka-ni, cong-go z m-iao-kying; kyiao-go yia m-iao-kying; tsih-yiu peh gyi do-ky'i-læ go Jing-ming z iao-kying.⁸ Keh cong-go, kyiao-go, tu ih-yiang-go: dæn-z kôh-nying we tsiao gyi-zi-go lao-loh teh-djôh gyi-go kong-din.⁹ Ing-we ah-lah z tso Jing-ming-go pông-siu: ng-lah z Jing-ming-go din-meo, Jing-ming-go oh-yü.

⁵ 介呢，保羅是誰？亞波羅是誰？不過是個傭人，爾拉從其介相信；箇也是隨主所賜撥各人個。⁶ 我是種個，亞波羅是澆個；但

是撥其大起來是個神明。⁷ 介呢，種個是嚜要緊；澆個也嚜要緊；只有撥其大起來個神明是要緊。⁸ 箇種個，澆個，都一樣個。但是各人會照其自個勞碌得着其個工鈎。⁹ 因爲阿拉是做神明個幫手。爾拉是神明個田畝，神明個屋宇。

¹⁰ Tsiao Jing-ming sô s-peh ngô go eng-we, hao-ziang ts'ong-ming-go tsôh-deo s-vu ka, ngô yi-kying fông-hao ziang-kyiah, bih-nying ky'i-zao-zông-ky'i. Dæn-z kôh-nying kæ kwu-djôh z dza ky'i-zông-ky'i-go. ¹¹ Keh fông-kæn-go ziang-kyiah ziu-z Yiæ-su Kyi-toh, djü-ts'-ts-nga m-nying neng-keo fông bih-go ziang-kyiah. ¹² Ziah yiu nyding pô kying-ts, nyding-ts, pao-zah, 'ôh-tsia jü-moh, dao-ts'ao, lu-ken, ky'i-zao læ keh-go ziang-kyiah-go zông-deo; ¹³ tsiang-læ kôh-nying-go sang-weh pih-ding ming-ming k'en-c'ih: keh-go nyih-ts we piao gyi ming-bah, ing-we keh nyih yiu mang ho ka hyin-c'ih-læ; ping-ts'ia keh-go ho we s-c'ih kôh-nying-go sang-weh z dza-go. ¹⁴ Ziah yiu nyding sô ky'i-zông-ky'i-go sang-weh we dzing-gyiu læ-tong, gyi we teh-djôh kong-din: ¹⁵ ziah yiu nyding-go sang-weh we me-diao, iao djü-diao gyi-go kong-din; tsih-yiu gyi-zi we teh-djôh kyiu; yia z ziang dzong ho vong-li ka kyiu-c'ih-go.

¹⁰ 照神明所賜撥我個恩惠，好像聰明個作頭師父介，我已經放好牆腳，別人去造上去。但是各人該顧着是咋起上去個。¹¹ 箇放間

個牆腳就是耶穌基督，除此之外嘸人能夠放別個牆腳。¹² 若有人把金子，銀子，寶石，或者樹木，稻草，蘆竿，去造來箇個牆腳個上頭；¹³ 將來各人個生活必定明明看出。箇個日子會表其明白，因為箇日有猛火介顯出來；並且箇個火會試出各人個生活是咋個。¹⁴ 若有人所起上去個生活會仍舊來東，其會得着工鈿。¹⁵ 若有人個生活會焜掉，要除掉其個工鈿；只有其自會得着救；也是像從火縫裏介救出個。

¹⁶ Ky'i feh hyiao-teh ng-lah z Jing-ming-go din, Jing-ming-go Ling deng læ ng-lah-go li-hyiang ma? ¹⁷ Ziah yiu ny ing [1]wæ-diao Jing-ming-go din, Jing-ming yia we [1]wæ-diao gyi: ing-we Jing-ming-go din z sing-jün; ng-lah ziu-z-go.

¹⁶ 豈弗曉得爾拉是神明個殿，神明個靈庵來爾拉個裏向嗎？¹⁷ 若有人壞掉^[1]神明個殿，神明也會壞掉^[1]其。因為神明個殿是聖善；爾拉就是個。

[1] Wæ-diao; 'ōh wō, hwe-diao. 壞掉；或話，毀掉。（原註）

¹⁸ Kōh-nying tu m-nao zi p'in zi: ng-lah cong-nyiang ziah yiu ny ing læ yin-dzæ z-shü sön z ts'ong-ming-go, ing-kæ tso nyü-beng-go, s-teh gyi hao tso jih-we ts'ong-ming-go ny ing. ¹⁹ Keh shü-kæn-zōng-go ts'ong-ming dziu Jing-ming k'en-læ z nyü-beng-go: ing-we yiu sia-tih, wō, “Cü we yüong keh-sing ts'ong-ming ny ing zi-go tsô-kyi ky'i k'ō

gyi.” [Ip.5. 13.] ²⁰ Wa-yiu *ih-kyü*, “Cü hyiao-teh keh-sing ts’ong-ming cü-kwu-go ts’eng-deo tu z hyü-vông.” [S.94.11.]

¹⁸ 各人都喫得好自驅自。爾拉中央若有人來現在時世算是聰明個，應該做愚笨個，使得其好做實惠聰明個人。¹⁹ 箇世間上個聰明就神明看來是愚笨個。因為有寫的，話，「主會用箇星聰明人自個詐計去柯其。」 [Ip.5. 13.] ²⁰ 還有一句，「主曉得箇星聰明主顧個忖頭都是虛妄。」 [S.94.11.]

²¹ Keh-lah m-nying hao dzæ-ü ny ing kw’ô-k’eo: ing-we yiang-
iang tong-si tu z ng-lah-go; ‘ôh-tsia Pao-lo, ²² ‘ôh-tsia Üô-po-lo, ‘ôh-
tsia Kyi-fah, ‘ôh-tsia shü-ka, ‘ôh-tsia weh, ‘ôh-tsia si, ‘ôh-tsia yin-dzæ
z-ken, ‘ôh-tsia tsiang-læ z-ken, yiang-iang tu z ng-lah-go; ²³ ng-lah z
Kyi-toh-go; Kyi-toh z Jing-ming-go.

²¹ 箇拉喫人好在於人誇口。因為樣樣東西都是爾拉個；或者保羅，²² 或者亞波羅，或者磯法，或者世界，或者活，或者死，或者現在事幹，或者將來事幹，樣樣都是爾拉個；²³ 爾拉是基督個；基督是神明個。

1K. IV.

Nying-kô kæ sön ah-lah ziang Kyi-toh-go siu-‘ô-nying, yi ziang
công-kwun Jing-ming ao-miao z-ken go tsiang-vông.² Kông-tao
tsiang-vông, di-ih, iao gyi cong-sing.³ Ziah-z ngô be ng-lah dzô-ts’ah,
‘ôh-tsia be [1]nying dzô-ts’ah, keh z siao-siao z-ken; ziu-z ngô-zi yia
feh dzô-ts’ah zi.⁴ Ing-we ngô z feh teh-cü zi yiu soh-go *mao-bing*; se-
tsih z-ka, yia vi-pih hao sön z tsing-dzih: dzô-ts’ah ngô go, ziu-z Cü.⁵
Keh-lah z-‘eo wa m-neh tao, ih-ngæn hao-vong ky‘i p‘un-tön, iao teng-
tao Cü læ; Gyi we pô en li-hyiang k‘ong-tih-go z-ken t‘eo-c‘ih-læ, yi we
pô *cong-nying* sing-li-go i-s hyin-c‘ih-læ: keh-go z-‘eo kôh-nying dzong
Jing-ming-go siu-li we teh-djôh gyi *meng-veng-go* tsæn-me.

人家該算阿拉像基督個手下人，又像掌管神明奧妙事幹個賬房。² 講到賬房，第一，要其忠心。³ 若是我被爾拉查察，或者被人
查察^[1]，箇是小小事幹；就是我自也弗查察自。⁴ 因爲我是弗得知
自有啥個毛病；雖即是介，也未必好算是正直。查察我個，就是
主。⁵ 箇拉時候還喰得到，一眼好劄去判斷，要等到主來；其會把
暗裏向圓的個事幹敲出來，又會把衆人心裏個意思顯出來。箇個時
候各人從神明個手裏會得着其門份個讚美。

[1] *Peng-veng z-ngæn*, be nying-go nyih-ts dzô-ts’ah. 本文字眼，被人個日子查
察。（原註）

⁶ HYÜONG-DI, ngô we-leh ng-lah tsia ngô-zi teng Üô-po-lo tso ing-ts kông keh-ky'i z-ken: iao yüong ah-lah *liang-go nyiing-go* ing-deo kao ng-lah m-nao sing-siang ko-jü *Sing-shü-li* sô sia-tih; yia m-nao kôh-nying we-leh dông ih-go zi-tseng-zi-do, k'en keh ih-go feh-ky'i.⁷ Jü s-teh ng pi nyiing-kô kôh-yiang ni? Ng sô yiu-go, 'ah-li ih-yiang feh-z teh-djôh-go ni? Ziah-z teh-djôh-go, dza-we kw'ô-k'eo, ziang feh-z teh-djôh ka?

⁶ 兄弟，我爲了爾拉藉我自等亞波羅做印子講箇起事幹。要用阿拉兩個人個印頭教爾拉喰得好心想過如聖書裏所寫的；也喰得好各人爲了蕩一個自尊自大，看箇一個弗起。⁷ 誰使得爾比人家各樣呢？爾所有個，何裏一樣弗是得着個呢？若是得着個，咋會誇口，像弗是得着介？

⁸ Ng-lah z yi-kying ky'üoh-pao-de; ng-lah z yi-kying fu-tsoh-de; ng-lah z tso-leh wông, hao-vong ah-lah *de*. Ngô yia pô-feh-neng-keo ng-lah *jih-dzæ* tso wông, s-teh ah-lah hao teng ng-lah dô-kô tso wông.

⁹ Ngô ts'eng Jing-ming z pô ah-lah s-du ming-ming pa-c'ih tso^[1]ting pe-zin-go nyiing, ziang ding-kwe iao si go *væn-nyiing* ka: ing-we ah-lah k'o-pi z ih-go^[2]k'en-deo peh t'in-di, teng t'in-s, teng cong-nying k'en.

¹⁰ Ah-lah we-leh Kyi-toh z nyü-beng, ng-lah dzæ-ü Kyi-toh ts'ong-ming-go; ah-lah z no-ziah, ng-lah kông-gyiang-go; ng-lah yiu t'i-min,

ah-lah z tao-me-go.¹¹ Dzih-tao jü-kying ah-lah yi du-kyi, yi k'eo-k'eh, yi c'ih-poh, yi ngæ-tang, yi m̄-teh ih-ding-go deng-c'ü,¹² yi lao-lao-loh-loh ts'ing-siu tso sang-weh: be ny ing-kô zôh-mô, ah-lah coh-foh gyi; be ny ing-kô pih-næn, ah-lah jing-ky'i-t'eng-sing;¹³ be ny ing-kô póng-hwe, ah-lah ky'ün-ky'ün gyi; ah-lah sön ziang shü-kæn-zōng-go leh-seh, teng væn-veh li-hyiang ting ao-tsao-go tong-si, ih-dzih tao næn-kæn.

⁸ 爾拉是已經喫飽了； 爾拉是已經富足了； 爾拉是做了王， 好劄阿拉了。我也巴弗能夠爾拉實在做王， 使得阿拉好等爾拉大家做王。⁹ 我忖神明是把阿拉使徒明明擺出做頂卑賤個人^[1]， 像定規要死個犯人介。因爲阿拉可比是一個看頭^[2]撥天地， 等天使， 等衆人看。¹⁰ 阿拉爲了基督是愚笨， 爾拉在於基督聰明個； 阿拉是懦弱， 爾拉剛強個； 爾拉有體面， 阿拉是倒霉個。¹¹ 直到如今阿拉又肚飢， 又口渴， 又出膊， 又捱打， 又嚥得一定個庵處， ¹² 又勞勞碌碌親手做生活。被人家謑罵， 阿拉祝福其； 被人家逼難， 阿拉忍氣吞聲； ¹³ 被人家謗毀， 阿拉勸勸其； 阿拉算像世間上個垃圾， 等萬物裏向頂塵糟個東西， 一直到難間。

[1] 'Ôh wô, mah-dæ ny ing. 或話，末代人。（原註）

[2] Peng-veng z-ngæn, hyi-veng. 本文字眼，戲文。（原註）

¹⁴ Ngô sia keh-sing z-ken, feh-z iao peh ng-lah wōng-k'ong; z iao kwæn-tsiao ng-lah, ziang ngô dzih-din-go ng-nô ka. Ing-we ng-lah se-tsih yiu leng-væn dzæ-ü Kyi-toh tso *ng-lah* sin-sang, z ṁ-teh to-siao ah-tia: z ngô dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su yüong foh-ing sang ng-lah c'ih-læ.

¹⁶ Keh-lah ngô ky'ün-ky'ün ng-lah, yüong 'oh ngô-go yiang. ¹⁷ We-leh ka, ngô ts'a Di-mo-t'a, z ngô dzih-din-go ng-ts, dzæ-ü Cü yiu cong-sing go, tao ng-lah u-sen læ. Gyi we pô ngô dzæ-ü Kyi-toh go tso-shih di-sing ng-lah, tsing-ziang ngô tao-c'ü læ kôh kyiao-we li-hyiang sô kao-hyüing ka.

¹⁴ 我寫箇星事幹，弗是要撥爾拉惶恐；是要關照爾拉，像我值鉢個兒因介。因爲爾拉雖即有論萬在於基督做爾拉先生，是嚦得多少阿爹。是我在於基督耶穌用福音生爾拉出來。¹⁶ 箇拉我勸勸爾拉，用學我個樣。¹⁷ 爲了介，我差提摩太，是我值鉢個兒子，在於主有忠信個，到爾拉烏碎來。其會把我在於基督個做說提醒爾拉，正像我到處來各教會裏向所教訓介。

¹⁸ *Ng-lah-go cong-nyiang* yiu-sing z zi-tseng-zi-do, ôh-ziang ngô ve tao ng-lah u-sen læ. ¹⁹ Dæn-z Cü ziah k'eng-go, ngô pih-ding soh-soh tao ng-lah u-sen læ; ziu we k'ao-kyiu keh-sing zi-tseng-zi-do cü-kwu-go neng-ken, feh-z k'ao-kyiu gyi-go k'eo-dzæ. ²⁰ Ing-we Jing-ming-go koh feh dzæ-ü k'eo-dzæ, z dzæ-ü neng-ken. ²¹ *Ng-lah-go*

sing-siang dza-go? Wa-z iao ng do-leh kao-fōng tao ng-lah u-sen læ ni?
wa-z iao ngô yüong jing-æ ūeng-ziu-go sing *læ* ni?

¹⁸ 爾拉個中央有星是自尊自大，惡像我躉到爾拉烏碎來。¹⁹ 但是主若肯個，我必定速速到爾拉烏碎來；就會考究箇星自尊自大主顧個能幹，弗是考究其個口才。²⁰ 因爲神明個國弗在於口才，是在於能幹。²¹ 爾拉個心想咋個？還是要爾馱勒教方到爾拉烏碎來呢？還是要我用仁愛溫柔個心來呢？

1K. V.

NYING-KÔ ming-ming t'ing-meng læ ng-lah-go cong-nyiang yiu
ying-lön z-ken, wa-yiu keh-cü-ka ying-lön ziu-z bih-koh-nying cong-
nyiang yia m-neh di-ky'i-ko, ih-go nying zing-ts-ü dæ gyi 'eo-meo tso
lao-nyüing.² Ng-lah wa we zi-tseng-zi-do; tao feh t'ong-k'oh, s-teh tso
keh-go z-ken cü-kwu hao ken-c'ih læ ng-lah cong-nyiang ma!³ Ngô
ni, kyi-sing se-tsih m-neh læ-tong, sing z *teng ng-lah* dô-kô læ-tong;
keh-lah, tsing-ziang ts'ing-sing læ-tong ih-nyiang, kông-tao tso keh-go
z-ken cü-kwu ngô yi-kying ding-kwe,⁴ (ng-lah jü-jih-long, ngô-go sing
yia *læ ng-lah* cong-nyiang, ping-ts'ia ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go
neng-ken yia dô-kô læ-tong,) dzæ-ü ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go

ming-deo⁵ hao tsiang keh-cü-ka nying kao-dæ Sah-dæn, peh gyi nyüoh-sing mih-diao, s-teh gyi weh-ling tao Cü Yiæ-su-go nyih-ts hao teh-djöh kyi.

人家明明聽聞來爾拉個中央有淫亂事幹，還有箇株介淫亂就是別國人中央也嚦得提起過，一個人甚至於抬其後母做老嫗。² 爾拉還會自尊自大；倒弗痛哭，使得做箇個事幹主顧好趕出來爾拉中央嗎！³ 我呢，肌身雖即嚦得來東，心是等爾拉大家來東。箇拉，正像親身來東一樣，講到做箇個事幹主顧我已經定規，⁴（爾拉聚集攏，我個心也來爾拉中央，並且阿拉主耶穌基督個能幹也大家來東，）在於阿拉主耶穌基督個名頭⁵好將箇株介人交代撒但，撥其肉身滅掉，使得其活靈到主耶穌個日子好得着救。

⁶ Ng-lah-go kw'ô-k'eo z m-neh hao. Ky'i feh hyiao-teh ih-ngæn-go kao-shü we peh 'o-dön fah-ky'i kao læ ma?⁷ Ka-ni, tông-kæ djü ken-zing lao kao-shü, s-teh ng-lah hao tso ts'oh-sing ih-dön, ziang ng-lah z m-kao-shü ka. Ing-we ah-lah yü-yüih siao-yiang Kyi-toh z t'i ah-lah [1]sah-diao-de.⁸ Sô-yi tông-kæ læ siu tsih-k'eng; feh yüong lao kao-shü, yia feh yüong ôh-i ôh-doh-go kao-shü; z kæ yüong ts'ing-kyih dzing-jih-go vu-kao-ping.

⁶ 爾拉個誇口是嚦得好。豈弗曉得一眼個酵水會撥和團發起酵來嗎？⁷ 介呢，當該除乾淨老酵水，使得爾拉好做簇新一團，像爾

拉是嚙酵水介。因爲阿拉逾越小羊基督是替阿拉殺掉了^[1]。⁸ 所以當該來守節肯；弗用老酵水，也弗用惡意惡毒個酵水；是該用清潔誠實個無酵餅。

[1] 'Ôh wô, sah-diao tso tsi-veh. 或話，殺掉做祭物。（原註）

⁹ Ngô keh-fong sing-li sia-tih, eo ng-lah m-nao teng kæn-ying cü-kwu ts'eo-de. ¹⁰ Yia feh-z wô, ih-ngæn m-nao teng keh shü-kæn-zōng kæn-ying-go cü-kwu, 'ôh-tsia t'en-dzæ-go, sôh-tsô-go, pa ngeo-ziang go, dô-kô ts'eo-de: ziah-z ka, ng-lah pih ky'iao-leh t'iao-c'ih shü-kæn-zōng. ¹¹ Ngô sô sia peh ng-lah z ka-go i-s: ziah yiu ny ing ts'ing-hwu z hyüong-di, 'ôh-tsia væn kæn-ying go, 'ôh-tsia t'en dzæ-veh go, 'ôh-tsia pa ngeo-ziang go, 'ôh-tsia zôh-mô-go, 'ôh-tsia ky'üoh-tse-go, 'ôh-tsia sôh-tsô ny ing-kô go, keh-cü-ka ny ing m-nao teng gyi ts'eo-de; lin væn tu m-nao teng gyi dô-kô ky'üoh. ¹² Ngô soh wa iao p'un-tön keh-sing nga-deo-go ny ing ma? Ng-lah soh feh-z p'un-tön keh-sing li-deo-go ny ing? ¹³ ziah-z nga-deo-go ny ing, Jing-ming p'un-tön gyi. “Ka-ni, keh-go ôh-ny ing, dzong ng-lah li-hyiang yüong ken gyi c'ih.” [Sm. 17. 7: 21. 21: 22. 21, 24.]

⁹ 我箇封信裏寫的，謳爾拉嚙得好等姦淫主顧湊隊。¹⁰ 也弗是話，一眼嚙得好等箇世間上姦淫個主顧，或者貪財個、索詐個、拜偶像個，大家湊隊。若是介，爾拉必巧勒跳出世間上。¹¹ 我所寫撥

爾拉是介個意思。若有人稱呼是兄弟，或者犯姦淫個，或者貪財物個，或者拜偶像個，或者瞽罵個，或者喫醉個，或者索詐人家個，箇株介人喰得好等其湊隊；連飯都喰得好等其大家喫。¹² 我啥還要判斷箇星外頭個人嗎？爾拉啥弗是判斷箇星裏頭個人？¹³ 若是外頭個人，神明判斷其。「介呢，箇個惡人，從爾拉裏向用趕其出。」

[Sm. 17. 7: 21. 21: 22. 21, 24.]

1K. VI.

NG-LAH-GO cong-nyiang jü ziah teng bih-nying yiu ih-ky'i en-gyin, ken læ feh tsing-dzih cü-kwu min-zin tang kwun-s, feh læ sing-du-go min-zin ma? ² Ky'i feh hyiao-teh sing-du tsiang-læ we p'un-tön shü-kæn-zōng ma? Ziah-z shü-kæn-zōng we peh ng-lah p'un-tön, næn-dao feh hao p'un-tön siao-siao en-gyin ma? ³ Ky'i feh hyiao-teh ah-lah tsiang-læ we p'un-tön? t'in-s? 'o-hwōng kying-si-go z-ken ma! ⁴ Ka-ni, ng-lah ziah yiu kying-si-go en-gyin, neng-s peh kyiao-we-li keh-sing k'en-feh-ky'i cü-kwu ky'i p'un-tön. ⁵ Ngô kông keh-go shih-wô deh-we tao-tao ng-lah me. Næn-dao ng-lah-go li-hyiang lin ih-go ts'ong-ming nyiing tu m̄-teh, neng-keo li-c'ü gyi hyüong-di cong-

nyiang-go z-ken ma? ⁶ Hyüong-di teng hyüong-di fæn-cün we tang kwun-s, ping-ts'ia læ feh siang-sing cü-kwu-go min-zin tang kwun-s!

爾拉個中央誰若等別人有一起案件，敢來弗正直主顧面前打官司，弗來聖徒個面前嗎？² 豈弗曉得聖徒將來會判斷世間上嗎？若是世間上會撥爾拉判斷，難道弗好判斷小小案件嗎？³ 豈弗曉得阿拉將來會判斷天使？何況今世個事幹嗎！⁴ 介呢，爾拉若有今世個案件，能使撥教會裏箇星看弗起主顧去判斷。⁵ 我講箇個說話特爲倒倒爾拉霉。難道爾拉個裏向連一個聰明人都嘸得，能夠理處其兄弟中央個事幹嗎？⁶ 兄弟等兄弟反轉會打官司，並且來弗相信主顧個面前打官司！

⁷ Ng-lah we dô-kô tang kwun-s, ziu-z keh u-sen yi-kying 'o-jün ts'o-de. 'O-feh neng-s ziu ſe-ky'üoh ? 'O-feh neng-s ky'üoh-kw'e? ⁸ Ng-lah fæn-cün lin zi-go hyüong-di tu we peh gyi ziu ſe-ky'üoh, peh gyi ky'üoh-kw'e.

⁷ 爾拉會大家打官司，就是箇烏碎已經和然錯了。何弗能使受委曲？何弗能使喫虧？⁸ 爾拉反轉連自個兄弟都會撥其受委曲，撥其喫虧。

⁹ Ky'i feh hyiao-teh feh tsing-dzih-go cü-kwu feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh tso ts'aen-nyih? M-nao zi p'in zi: keh-sing c'ông meng-deo go, pa ngeo-ziang go, t'eo lao-nyüing go, tso [1]siao-t'ông go,

æ nen-fong go,¹⁰ tso dao-zeh go, t'en dzæ-veh go, ky'üoh-tsiu-tse-go, zôh-nying-mô-tao-go, sôh-tsô nying-kô go, tu feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh tso ts'aen-nyih.¹¹ Ng-lah zin-deo z keh-cü-ka nying: dæn-z k'ao-djôh Cü Yiæ-su-go ming-deo teng ah-lah Jing-ming-go Ling, ng-lah z gyiang ken-zing, z tseng-ky'i-liao, z sön tsing-dzih de.

⁹ 豈弗曉得弗正直個主顧弗能夠得着神明個國做產業？喰得好自騙自。箇星闖門頭個、拜偶像個、偷老嫗個、做燒湯^[1]個、愛男風個、¹⁰ 做盜賊個、貪財物個、喫酒醉個、瞽人罵倒個、索詐人家個，都弗能夠得着神明個國做產業。¹¹ 爾拉前頭是箇株介人。但是靠着主耶穌個名頭等阿拉神明個靈，爾拉是滌乾淨，是尊起了，是算正直了。

[1] 《明清吳語詞典》燒湯：燒開水，喻指妓院的男傭。此處義爲男妓

¹² Ngô yiang-yiang z-ken tu hao tso, tsih-z vi-pih tu yiu ih-c'ü: ngô yiang-yiang z-ken tu hao tso, tsih-z ngô ze-bin soh-si feh keng voh gyi kæ-kwun.¹³ Ky'üoh-zih z we-leh du-bi, du-bi z we-leh ky'üoh-zih: dæn-z du-bi teng ky'üoh-zih Jing-ming tu we wæ-diao gyi. Ziah-z kyi-sing, feh-z we-leh kæn-ying, z we-leh Cü; Cü yia z we-leh kyi-sing.¹⁴ Jing-ming z yi-kying peh Cü weh-cün-læ, tsiang-læ yia we yüong Gyi-zi-go neng-ken peh ah-lah weh-cün-læ.

¹² 我樣樣事幹都好做，只是未必都有益處。我樣樣事幹都好做，只是我隨便啥西弗跟服其該管。¹³ 噥食是爲了肚皮，肚皮是爲了嘕食。但是肚皮等嘕食神明都會壞掉其。若是肌身，弗是爲了姦淫，是爲了主；主也是爲了肌身。¹⁴ 神明是已經撥主活轉來，將來也會用其自個能幹撥阿拉活轉來。

¹⁵ Ky'i feh hyiao-teh ng-lah-go kyi-sing z Kyi-toh-go ts-t'i? Ka-ni, ngô hao pô Kyi-toh-go ts-t'i do-læ tso piao-ts-go ts-t'i ma? Tön-tön feh-k'o. ¹⁶ Ky'i feh hyiao-teh kao-nyin piao-ts go cü-kwu z tso-leh ih-go kyi-sing? ing-we *Sing-shü* z-ka wô, “Keh liang-go we tso-leh ih-go nyüoh-sing.” [Ts. 2. 24.] ¹⁷ Ziah-z kao-nyin Cü go cü-kwu, *yia* z tso-leh ih-go ling.

¹⁵ 豈弗曉得爾拉個肌身是基督個肢體？介呢，我好把基督個肢體馱來做婊子個肢體嗎？斷斷弗可。¹⁶ 豈弗曉得膠粘婊子個主顧是做了一個肌身？因爲聖書是介話，「箇兩個會做了一個肉身。」[Ts. 2. 24.] ¹⁷ 若是膠粘主個主顧，也是做了一個靈。

¹⁸ Yüong to-bi kæn-ying z-ken. Nying sô væn-go pah-yiang ze z læ kyi-sing ts-nga; tsih-yiu tso kæn-ying z-ken cü-kwu z teh-ze zi-go kyi-sing. ¹⁹ Ky'i feh hyiao-teh ng-lah kyi-sing z ng-lah li-hyiang Sing-Ling-go din ma? Sing-Ling *yia* z dzong Jing-ming sô s-peh ng-lah go; ping-ts'ia ng-lah feh-z joh-ü zi go, ²⁰ z kô-din ma-læ-go. Ka-ni, iao pô

zi-go kyi-sing teng weh-ling kwe yüong-wô peh Jing-ming; ing-we keh liang-yiang tu z Jing-ming-go.

¹⁸ 用躲避姦淫事幹。人所犯個百樣罪是來肌身之外；只有做姦淫事幹主顧是得罪自個肌身。¹⁹ 豈弗曉得爾拉肌身是爾拉裏向聖靈個殿嗎？聖靈也是從神明所賜撥爾拉個；並且爾拉弗是屬於自個，²⁰ 是價鈿買來個。介呢，要把自個肌身等活靈歸榮華撥神明；因爲箇兩樣都是神明個。

1K. VII.

KÔNG-TAO ng-lah sia sing læ *meng* ngô go z-ken: Ih-go ny ing feh teng nyü-nying gying-long z hao-go;² dæn-z we-leh keh-sing kæn-ying z-ken, kôh nen-nyüing kæ yiu zi-go lao-nyüing, kôh nyü-nying kæ yiu zi-go nen-nyüing.³ Nen-nyüing kæ pô meng-veng-go hao-i tao lao-nyüing; lao-nyüing *tao* nen-nyüing yia kæ z-ka.⁴ Lao-nyüing zi-go kyi-sing m̄-teh hao zi tso cü-i, z nen-nyüing-go cü-i:⁵ nen-nyüing zi-go kyi-sing yia m̄-teh hao zi tso cü-i, z lao-nyüing-go cü-i. M-nao dô-kô tæn-ngwu meng-veng; pih iao liang-sing dzing-nyün k'o-yi dzæn-z *siang-bih*, hao cün-meng ky'i tso kying-zih tao-kao-go z-ken; 'eo-deo

ziu dzing-gyiu jü-long, k'ong-p'ô Sah-dæn, we-leh ng-lah yüôh-sing
kying-feh-djü, læ ying-yiu ng-lah.

講到爾拉寫信來問我個事幹。一個人弗等女人近攏是好個；²
但是爲了箇星姦淫事幹，各男嬤該有自個老嬤，各女人該有自個男
嬤。³ 男嬤該把門份個好意到老嬤；老嬤到男嬤也該是介。⁴ 老嬤自
個肌身嚜得好自做主意，是男嬤個主意。男嬤自個肌身也嚜得好自
做主意，是老嬤個主意。⁵ 嚜得好大家耽誤門份；必要良心情願可
以暫時相別，好專門去做禁食禱告個事幹；後頭就仍舊聚攏，恐怕
撒但，爲了爾拉慾心禁弗住，來引誘爾拉。

⁶ Ngô kông keh-go shih-wô, z t'i-liang *ng-lah*, feh-z feng-fu *ng-lah*. ⁷ Ngô *feh-jün* pô-feh-neng-keo cong-nying tu ziang ngô-zi ka:
peh-ko kôh-nying yiu gyi-zi dzong Jing-ming sô *teh-djôh-go* eng-s, ih-
go z ka, ih-go z ka.

⁶ 我講箇個說話，是體諒爾拉，弗是吩咐爾拉。⁷ 我弗然巴弗能
夠衆人都像我自介。不過各人有其自從神明所得着個恩賜，一個是
介，一個是介。

⁸ KEH-SING m-neh lao-nyüing cü-kwu teng kwu-sông lao-
nyüing, ngô teng gyi-lah wô, Ziah k'eng dziang-t'ong ziang ngô ka, z
hao-go. ⁹ Ziah-z yüôh-sing kying-feh-djü, *neng-s ky'i hweng-p'e: ing-*
we læ-tih dong yüôh-ho, wa-z hweng-p'e hao.

⁸ 箇星喺得老嫗主顧等孤孀老嫗，我等其拉話，若肯長通像我介，是好個。⁹若是慾心禁弗住，能使去婚配。因爲來的動慾火，還是婚配好。

¹⁰ Keh-sing yi-kying hweng-p'e-go cü-kwu ngô feng-fu, yia feh-z ngô, z Cü feng-fu-go, Lao-nyüing m-nao li-k'æ nen-nyüing: ¹¹ ziah-z li-k'æ, kæ feh kô, 'ôh-tsia hao teng nen-nyüing tsæ 'o-long: nen-nyüing yia m-neh hao ken-c'ih gyi lao-nyüing.

¹⁰ 箇星已經婚配個主顧我吩咐，也弗是我，是主吩咐個，老嫗喺得好離開男嫗。¹¹若是離開，該弗嫁，或者好等男嫗再和攏。男嫗也喺得好趕出其老嫗。

¹² Teng yü-to-go ngô z-ka wô, (feh-z Cü wô-go,) T'ong-jün ih-go hyüong-di yiu feh siang-sing Cü go lao-nyüing, gyi hwun-hyi dong-de djü-tong, m-nao ken gyi c'ih: ¹³ ih-go lao-nyüing ziah yiu feh siang-sing Cü go nen-nyüing, gyi hwun-hyi dong-de djü-tong, yia m-nao ky'i-diao gyi. ¹⁴ Ing-we keh feh siang-sing-go nen-nyüing dzæ-ü gyi lao-nyüing z tseng-ky'i-de; keh feh siang-sing-go lao-nyüing dzæ-ü gyi nen-nyüing yia tseng-ky'i-de: feh-jün ng-lah ng-nô z feh kyih-zing; næn-kæn z tseng-ky'i-go. ¹⁵ T'ong-jün feh siang-sing-go cü-kwu zi li-k'æ, ze gyi li-k'æ z-de: ziah-z ka, keh-go hyüong-di 'ôh-tsia tsi-me m-ka bo-djü-de. Dæn-z Jing-ming dziao ah-lah læ, [1]z iao 'o-moh tso-

cü. ¹⁶ Ng lao-nyüing, 'ôh-tsia hao kyiу nen-nyüing, yia vi-k'o-cü: ng
nen-nyüing, 'ôh-tsia hao kyiу lao-nyüing, yia vi-k'o-cü. ¹⁷ Tsih-z Jing-
ming feng peh kôh-nying z dza-go, Cü dziao gyi læ z-'eo kôh-nying z
dza-go, kæ dzing-gyiu z-ka tso. Ngô læ cong kyiao-we li-hyiang yia z-
ka feng-fu.

¹² 等餘多個我是介話，（弗是主話個，）倘然一個兄弟有弗相信
主個老嬤，其歡喜同隊住東，嚙得好趕其出。¹³ 一個老嬤若有弗
相信主個男嬤，其歡喜同隊住東，也嚙得好棄掉其。¹⁴ 因爲箇弗相
信個男嬤在於其老嬤是尊起了。箇弗相信個老嬤在於其男嬤也尊起
了。弗然爾拉兒因是弗潔淨；難間是尊起個。¹⁵ 倘然弗相信個主顧
自離開，隨其離開是了。若是介，箇個兄弟或者姊妹嚙告縛住了。
但是神明召阿拉來，是要和睦做主^[1]。¹⁶ 爾老嬤，或者好救男嬤，
也未可知。爾男嬤，或者好救老嬤，也未可知。¹⁷ 只是神明分撥各
人是咋個，主召其來時候各人是咋個，該仍舊是介做。我來衆教會
裏向也是介吩咐。

[1] *Peng-veng z-ngæn*, z dzæ-ü 'o-moh. 或話，殺掉做祭物。（原註）

¹⁸ Ziah yiu ny ing yi-kying ziu tsiu-keh-li be dziao-læ-go, hao-
vong tsô-in keh tsiu-keh-li. 'Ôh-tsia yiu ny ing m-neh ziu tsiu-keh-li be
dziao-læ-go, yia hao-vong ziu tsiu-keh-li. ¹⁹ Ziu tsiu-keh-li z m-iao-
kying, feh ziu tsiu-keh-li yia m-iao-kying; tsih-yiu pao-siu Jing-ming-

go lih-fah z *iao-kying*.²⁰ Kôh-nying be dziao-læ z-'eo z dza-go, kæ dzing-gyiu z dza-go.

¹⁸ 若有人已經受周割禮被召來個，好留遮掩箇周割禮。或者有人喫得受周割禮被召來個，也好留受周割禮。¹⁹ 受周割禮是喫要緊，弗受周割禮也喫要緊；只有保守神明個律法是要緊。²⁰ 各人被召來時候是咋個，該仍舊是咋個。

²¹ Ng be dziao-læ z-'eo z nu-boh ma? feh-fông-teh-go: ziah k'o-yi sih-fông feh tso nu-boh, neng-s ts'ing keh-go kyi-we.²² Ing-we dzæ-ü Cü dziao-læ-go nu-boh, gyi z tso Cü-go sih-fông-liao nyding: wa-yiu feh tso nu-boh be dziao-læ-go, gyi z tso Kyi-toh-go nu-boh.²³ Ng-lah z Cü yüong kô-din ma-læ-go; m-nao tso nyding-go nu-boh.²⁴ Hyüong-di, kôh-nying be dziao-læ z-'eo z dza-go, læ Jing-ming min-zin dzing-gyiu kæ z dza-go.

²¹ 爾被召來時候是奴僕嗎？弗妨得個。若可以釋放弗做奴僕，能使趁箇個機會。²² 因爲在於主召來個奴僕，其是做主個釋放了人。還有弗做奴僕被召來個，其是做基督個奴僕。²³ 爾拉是主用價鈿買來個；喫得好做人個奴僕。²⁴ 兄弟，各人被召來時候是咋個，來神明面前仍舊該是咋個。

²⁵ KÔNG-TAO keh-sing do-kwu-nyiang, ngô m-teh Cü-go feng-fu: dæn-z ngô kyi-jün teh-djöh Cü-go æ-lin s-teh ngô cong-sing," ziu

pô ngô-go i-s wô hyiang *ng-lah* dao.²⁶ Ngô ts'eng, we-leh yin-dzæ-go
[1]næn-deo, ih-go ny ing wa-z ka hao.²⁷ Ng ziah teng lao-nyüing yi-
kying kyih-long, hao-vong siang ts'ah-k'æ: ziah m-neh teng lao-
nyüing kyih-long, hao-vong siang dæ lao-nyüing.²⁸ Jün-r ng ziah ky'i
c'ü, z m-kao væn-ze; do-kwu-nyiang c'ih-kô, yia m-kao væn-ze: tsih-z
keh-cong-ka-go, gyi-lah tsiang-læ yiu nyüoh-sing-go næn-c'ü: dæn-z
ngô we-leh ng-lah peh-jing-siang.

²⁵ 講到箇星大姑娘，我喰得主個吩咐。但是我既然得着主個哀
憐使得我忠信，」就把我個意思話向爾拉道。²⁶ 我忖，爲了現在個
難頭^[1]，一個人還是介好。²⁷ 爾若等老嬤已經結攏，好留想拆開。
若喰得等老嬤結攏，好留想抬老嬤。²⁸ 然而爾若去娶，是喰告犯
罪；大姑娘出嫁，也喰告犯罪。只是箇種介個，其拉將來有肉身個
難處。但是我爲了爾拉不忍相。

[1] 'Ôh wô, kying-kyih. 或話，緊急。（原註）

²⁹ Hyüong-di, ngô z-ka wô, Nyih-kyiah tön-de: sô-yi keh-sing yiu
lao-nyüing go kæ ziang m-lao-nyüing ka;³⁰ keh-sing di-k'oh-go, ziang
feh di-k'oh ka; keh-sing kw'a-weh-go, ziang feh kw'a-weh ka; keh-
sing ma-tsing-go, ziang m-neh dziang-t'ong yiu-go ka;³¹ keh-sing
yüong-djôh shü-kæn-zông go, ziang m-neh ko-ü yüong gyi ka: ing-we
keh shü-kæn-zông-go yiang-shih z læ-tih ko-ky'i.

²⁹ 兄弟，我是介話，日腳短了。所以箇星有老嬤個該像喰老嬤介；³⁰ 箇星啼哭個，像弗啼哭介；箇星快活個，像弗快活介；箇星買進個，像喰得長通有個介；³¹ 箇星用着世間上個，像喰得過於用其介。因爲箇世間上個樣式是來的過去。

³² Ngô z iao ng-lah vong tæn sing-z. M-neh lao-nyüing cü-kwu z tang-sön Cü-go z-ken, dza-go hao peh Cü hwun-hyi: ³³ yiu lao-nyüing cü-kwu z tang-sön shü-kæn-zōng z-ken, dza-go hao peh gyi lao-nyüing hwun-hyi. ³⁴ Lao-nyüing teng do-kwu-nyiang yia z kôh-yiang-go. M-neh nen-nyüing go z tang-sön Cü-go z-ken, s-teh kyi-sing teng weh-ling tu ts'ing-kyih: yiu nen-nyüing go z tang-sön shü-kæn-zōng z-ken, dza-go hao peh nen-nyüing hwun-hyi. ³⁵ Ngô kông keh-go shih-wô z we-leh ng-lah zi-go ih-c'ü; bing feh-z do-leh mô-long-deo t'ao læ ng-lah deo-li, z iao ng-lah tso-nying yiu t'i-min, djông-djông ih-dzing-tsi-lu voh-z Cü.

³² 我是要爾拉留擔心事。喰得老嬤主顧是打算主個事幹，咋個好撥主歡喜。³³ 有老嬤主顧是打算世間上事幹，咋個好撥其老嬤歡喜。³⁴ 老嬤等大姑娘也是各樣個。喰得男嬤個是打算主個事幹，使得肌身等活靈都清潔。有男嬤個是打算世間上事幹，咋個好撥男嬤歡喜。³⁵ 我講箇個說話是爲了爾拉自個益處；並弗是馱勒馬籠頭套來爾拉頭裏，是要爾拉做人有體面，常常一成濟路服侍主。

³⁶ Ziah yiu nying ts'eng-ts'eng zi-go nyiang-ts ts'o-ko z-'eo z tao gyi m-t'i-min, tsæ-wô pih ky'iao-leh z-ka tso; ka ze gyi dza tso, yia m-kao ze; hao peh gyi-lah hweng-p'e. ³⁷ Dæn-z sing-li kyin-kyüih-go cü-kwu, m-kao soh-go hyih-feh-læ, k'o-yi i zi-go sing-siang, ziah-z sing-li yi-kying ding-kwe liu-djü gyi nyiang-ts, gyi z tso-leh hao. ³⁸ Ka-ni, kô-c'ih nyiang-ts go cü-kwu z tso-leh hao-go; feh kô-c'ih nyiang-ts go cü-kwu z yü-kô tso-leh hao.

³⁶ 若有人忖忖自個娘子錯過時候是倒其嚙體面，再話必巧勒是介做；介隨其咋做，也嚙告罪；好撥其拉婚配。³⁷ 但是心裏堅決個主顧，嚙告啥個歇弗來，可以依自個心想，若是心裏已經定規留住其娘子，其是做勒好。³⁸ 介呢，嫁出娘子個主顧是做勒好個；弗嫁出娘子個主顧是愈加做勒好。

³⁹ Tso lao-nyüing go, gyi nen-nyüing wa læ-tong z-'eo, z be lih-fah bo-djü; gyi nen-nyüing ziah-z si-de, ziu hao zi tso cü-i, ze gyi ky'i kô jü; tsih iao z dzæ-ü Cü go. ⁴⁰ Gyi ziah k'eng djöng-djöng siu-tong, dziu ngô i-s yü-kô yiu foh-ky'i: ngô ts'eng zi yia z yiu Jing-ming-go Ling læ-tih.

³⁹ 做老嬤個，其男嬤還來東時候，是被律法縛住；其男嬤若是死了，就好自做主意，隨其去嫁誰；只要是在於主個。⁴⁰ 其若肯常常守東，就我意思愈加有福氣：我忖自也是有神明個靈來的。

1K. VIII.

KÔNG-TAO ngeo-ziang-go tsi-veh, ah-lah hyiao-teh ah-lah tu yiu cü-sih. (Cü-sih we s-teh ny ing zi-tseng-zi-do, tsih-yiu jing-æ we dzing-dziu teh-ky'i.² Ih-go ny ing ziah zi sön z ming-bah soh-go z-ken, dziu sô tông-kæ hyiao-teh k'en-læ, lin ih-yang tu wa feh-zing hyiao-teh:³ dæn-z ih-go ny ing ziah æ-kying Jing-ming, gyi z Jing-ming sô hyiao-teh-go.)⁴ Ka-ni, kông-tao ky'üoh ngeo-ziang-go tsi-veh, ah-lah hyiao-teh ngeo-ziang z yü-dziu li-hyang m-neh-go tong-si, djü-leh Ih-we tsnga z m-teh bih-go Jing-ming.⁵ Se-tsih yiu keh-sing ts'ing-hwu jing-ming go, 'öh-tsia læ t'in-zöng, 'öh-tsia læ di-'ö; (ziang yiu hyü-to jing-ming, yiu hyü-to cü ka:)⁶ dziu ah-lah k'en-læ tsih-yiu ih-we Jing-ming, ziu-z T'in-Vu, væn-veh tu c'ih-ü Gyi, ah-lah yia kwe-ü Gyi; tsih-yiu ih-we Cü, ziu-z Yiæ-su Kyi-toh, væn-veh tu k'ao-djôh Gyi, ah-lah yia k'ao-djôh Gyi.⁷ Tsih-z m-teh tu yiu keh-go cü-sih: yiu-sing ny ing tao jü-kying liang-sing wa kôh-djôh ngeo-ziang, ziu ky'üoh *keh-sing tong-si* z ziang ngeo-ziang-go tsi-veh ka; gyi-lah-go liang-sing feh kyin-kwu, ziu iao tæn-djôh ao-tsao.

講到偶像個祭物，阿拉曉得阿拉都有知識。（知識會使得人自尊自大，只有仁愛會成就德氣。²一個人若自算是明白啥個事幹，

就所當該曉得看來，連一樣都還弗曾曉得。³但是一個人若愛敬神明，其是神明所曉得個。）⁴介呢，講到喫偶像個祭物，阿拉曉得偶像是宇宙裏向嚥得個東西，除了一位之外是嚥得別個神明。⁵雖即有箇星稱呼神明個，或者來天上，或者來地下；（像有許多神明，有許多主介。）⁶就阿拉看來只有一位神明，就是天父，萬物都出於其，阿拉也歸於其；只有一位主，就是耶穌基督，萬物都靠着其，阿拉也靠着其。⁷只是嚥得都有箇個知識。有星人到如今良心還覺着偶像，就喫箇星東西是像偶像個祭物介；其拉個良心弗堅固，就要擔着麤糟。

⁸ Ky'üoh-zih feh neng-keo s-teh Jing-ming hwun-hyi ah-lah: ky'üoh, m-kao soh-go [1]hao-c'ü; feh ky'üoh, yia m-kao soh-go [2]wa-c'ü. ⁹ Yüong kwu-djöh, k'ong-p'ô ng-lah keh-go công-dzing iao s-teh keh-sing no-ziah-go cü-kwu pæn-tih. ¹⁰ Kyüô-jü ih-go nyding k'en-kyin ng, yiu cü-sih go cü-kwu, læ ngeo-ziang-go miao-li zo-zih; keh-go nyding se-tsих no-ziah, gyi-go liang-sing næn-dao feh we [3]föng-tæn, zing-ts-ü ky'i ky'üoh ngeo-ziang-go tsi-veh ma? ¹¹ Ziu yiu no-ziah-go hyüong-di, z Kyi-toh dæ gyi si go, we-leh ng-go cü-sih iao mih-diao! ¹² Ng-lah ka teh-ze hyüong-di, sông gyi-lah feh kyin-kwu-go liang-sing, ziu-z teh-ze Kyi-toh. ¹³ Sô-yi ky'üoh-zih ziah we s-teh ngô hyüong-di væn-ze, ngô üong-yün feh ky'üoh nyüoh, sæn-leh ta-li hyüong-di væn-ze.

⁸ 噢食弗能夠使得神明歡喜阿拉。噢，嚜告啥個好處^[1]；弗
喫，也嚜告啥個壞處^[2]。⁹ 用顧着，恐怕爾拉箇個章程要使得箇星
懦弱個主顧攤跌。¹⁰ 假如一個人看見爾，有知識個主顧，來偶像個
廟裏坐席；箇個人雖即懦弱，其個良心難道弗會放膽^[3]，甚至於去
喫偶像個祭物嗎？¹¹ 就有懦弱個兄弟，是基督代其死個，爲了爾個
知識要滅掉！¹² 爾拉介得罪兄弟，傷其拉弗堅固個良心，就是得罪
基督。¹³ 所以喫食若會使得我兄弟犯罪，我永遠弗喫肉，省勒帶累
兄弟犯罪。

[1] 'Ôh wô, kô-zông; 'ôh, to-deo. 或話，加上；或，多頭。（原註）

[2] 'Ôh wô, ts'ô-lôh; 'ôh, ky'üih-siao. 或話，錯落；或，缺少。（原註）

[3] 'Ôh wô, kyin-kwu-ky'i-læ. 或話，堅固起來。（原註）

1K. IX.

NGÔ næn-dao feh-z s-du ma? Næn-dao feh hao zi tso cü-i ma?
Næn-dao m-neh k'en-kyin ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh ko ma? Ng-lah
dzæ-ü Cü næn-dao feh-z ngô tso-go sang-weh ma?² Dziu bih-nying
k'en-læ ngô ziah feh-z s-du, dziu ng-lah k'en-læ tsong z-go s-du; ing-
we ng-lah dzæ-ü Cü z ngô s-du tsih-veng-go ing-tsing.³ Keh-sing dzô-
ts'ah ngô go cü-kwu, ngô z-ka feng-p'eo peh gyi t'ing.

我難道弗是使徒嗎？難道弗好自做主意嗎？難道喰得看見阿拉
主耶穌基督過嗎？爾拉在於主難道弗是我做個生活嗎？²就別人看
來我若弗是使徒，就爾拉看來總是個使徒；因爲爾拉在於主是我使
徒職份個印證。³箇星查察我個主顧，我是介分割撥其聽。

⁴ Ah-lah næn-dao m̄-teh ky'üoh teng hah-go công-dzing ma? ⁵
Ah-lah ziah c'ü *kyiao-we-li-go* tsi-me, næn-dao m̄-teh công-dzing hao
ta-leh gyi tseo-læ-tseo-ky'i, ziang yü-to-go s-du, Cü-go keh-sing
hyüong-di, teng Kyi-fah ka ma? ⁶ Wa-z doh-doh ngô teng Pô-nô-pô m̄-
teh feh tso sang-weh go công-dzing ma?

⁴ 阿拉難道喰得喫等喝個章程嗎？⁵ 阿拉若娶教會裏個姊妹，難
道喰得章程好帶勒其走來走去，像餘多個使徒，主個箇星兄弟，等
磯法介嗎？⁶ 還是獨獨我等巴拿巴喰得弗做生活個章程嗎？

⁷ Jü yiu tōng-ping, ky'üoh zi-go k'eo-liang ma? Jü cong ih-yün
bu-dao, feh ky'üoh gyi-go ko-ts ma? Jü k'en ih-dziao yiang, feh ky'üoh
gyi yiang-na ma? ⁸ Ngô kōng keh-go shih-wô, næn-dao *tæn-tsих* tsiao
nying-go i-s? lih-fah feh yia z-ka kōng ma? ⁹ Mo-si-go lih-fah-li yiu sia-
tih, wô, “Nyin-koh-go ngeo, feh-k'o t'ao gyi-go cü-pô.” [Sm. 25. 4.]
Jing-ming næn-dao z kwu-djôh ngeo ma? ¹⁰ Ky'i feh-z 'o-jün we-leh
ah-lah-go yün-kwu kōng-go ma? Nyün-z we-leh ah-lah sia-tih-go: i-s
z-ka, Kang-cong-go cü-kwu yiu siang-vông ky'i kang-cong z ing-kæ-

go; ping-ts'ia yiu siang-vông ky'i tang dao go cü-kwu teh-djôh gyi sô siang-vông, yia z ing-kæ-go.¹¹ Ah-lah kyi-jün læ ng-lah-go congyiang tsah-k'æ ling-leh-kying iang-ts, ziah-z siu-keh ng-lah nyüoh-sing-go tong-si, yiu soh-go do z-ken ma?¹² Bih-nying jông-ts'ia yiu gyün-ping *hao do* ng-lah, 'o-hwông ah-lah ma? Peh-ko ah-lah m̄-teh yüong keh-go gyün-ping; fæn-cün yiang-yiang zi tæn-tông, k'ong-p'ô tsu-djü Kyi-toh-go foh-ing.

⁷ 誰有當兵，喫自個口糧嗎？誰種一園葡萄，弗喫其個果子嗎？誰看一潮羊，弗喫其羊奶嗎？⁸ 我講箇個說話，難道單只照人個意思？律法弗也是介講嗎？⁹ 摩西個律法裏有寫的，話，「碾穀個牛，弗可套其個嘴巴。」[Sm. 25. 4.] 神明難道是顧着牛嗎？¹⁰ 豈弗是和然爲了阿拉個緣故講個嗎？原是爲了阿拉寫的個。意思是介，耕種個主顧有想望去耕種是應該個；並且有想望去打稻個主顧得着其所想望，也是應該個。¹¹ 阿拉既然來爾拉個中央扎開靈勒緊秧子，若是收割爾拉肉身個東西，有啥個大事幹嗎？¹² 別人尚且有權柄好駄爾拉，何況阿拉嗎？不過阿拉喫得用箇個權柄；反轉樣樣自擔當，恐怕阻住基督個福音。

¹³ Ky'i feh hyiao-teh keh-sing bæn sing-din z-ken cü-kwu z ky'üoh sing-din-go væn; z-dzih tsi-dæn go cü-kwu dô-kô teh-djôh tsi-

dæn-zōng-go *li-veh* ma? ¹⁴ Cü yia z-ka feng-fu, djün foh-ing cü-kwu
hao dzong foh-ing du-nyih.

¹³ 豈弗曉得箇星辦聖殿事幹主顧是喫聖殿個飯；侍值祭壇個主
顧大家得着祭壇上個禮物嗎？¹⁴ 主也是介吩咐，傳福音主顧好從福
音度日。

¹⁵ Dæn-z keh-sing z-ken ngô ih-ngæn m-neh yüong-djôh gyi; ngô
næn-kæn sia keh-fæn shih-wô yia bing feh-z iao ny ing-kô z-ka dæ ngô:
ing-we ngô keh-go kw'ô-k'eo, ziah yiu ny ing iao s-teh gyi tso hyü-wô,
ngô wa neng-s si. ¹⁶ Ngô ky'i djün foh-ing, m-kao soh-go hao kw'ô-
k'eo; ngô pih ky'iao-leh z-ka; ziah feh djün foh-ing, ngô yiu 'o-se! ¹⁷
Ngô ziah dzing-nyün tso keh-go z-ken, hao teh-djôh sông: ziu-z feh
dzing-nyün, yia yiu tsiang-vông-go ky'üih-veng yi-kying kao-dæ ngô
de. ¹⁸ Ka-ni, ngô keh-go sông dza-go? Ziu-z, djün foh-ing neng-keo s-
teh Kyi-toh-go foh-ing feh fi *nying-kô* dong-din, z-ka feh yüong-djôh
ngô dzæ-ü foh-ing sô yiu-go gyün-ping.

¹⁵ 但是箇星事幹我一眼嚜得用着其；我難間寫箇番說話也並弗
是要人家是介待我：因爲我箇個誇口，若有人要使得其做虛話，我
還能使死。¹⁶ 我去傳福音，嚜告啥個好誇口；我必巧勒是介；若弗
傳福音，我有禍祟！¹⁷ 我若情願做箇個事幹，好得着賞。就是弗情
願，也有賬房個缺分已經交代我了。¹⁸ 介呢，我箇個賞咋個？就

是，傳福音能夠使得基督個福音弗費人家銅鈎，是介弗用着我在於福音所有個權柄。

¹⁹ Ngô peng-læ feh-z ny ing-kô-go nu-boh, z zi dz ing-nyün tso cong-ny ing-go nu-boh, s-teh ngô hao teh-djôh ny ing yü-kô to. ²⁰ Ngô teng Yiu-t'a ny ing tang-ho, ziu ziang Yiu-t'a ny ing ka, s-teh ngô hao teh-djôh Yiu-t'a ny ing; teng lih-fah ming-'ô-go ny ing tang-ho, ziu ziang lih-fah ming-'ô-go ny ing ka, s-teh ngô hao teh-djôh lih-fah ming-'ô-go ny ing; ²¹ teng m-lih-fah-go ny ing tang-ho, ziu ziang m-lih-fah ka, s-teh ngô hao teh-djôh m-lih-fah-go ny ing. (Ngô bing feh-z læ Jing-ming-go min-zin m-lih-fah, z i Kyi-toh-go lih-fah.) ²² Ngô teng no-ziah-go ny ing tang-ho, ziu ziang no-ziah-go ny ing ka, s-teh ngô hao teh-djôh no-ziah-go ny ing. Teng cong-ny ing tang-ho, gyi-lah dza-go, ngô yiang-yiang yia z dza-go, s-teh ngô cong-ü hao kyiу kyi-go ny ing. ²³ Ngô ka tso-fah z we-leh foh-ing, s-teh ngô hao dô-kô teh-djôh foh-ing-go hao-c'ü.

¹⁹ 我本來弗是人家個奴僕，是自情願做衆人個奴僕，使得我好得着人愈加多。²⁰ 我等猶太人打夥，就像猶太人介，使得我好得着猶太人；等律法名下個人打夥，就像律法名下個人介，使得我好得着律法名下個人；²¹ 等嚙律法個人打夥，就像嚙律法介，使得我好得着嚙律法個人。（我並弗是來神明個面前嚙律法，是依基督個律

法。) ²² 我等懦弱個人打夥，就像懦弱個人介，使得我好得着懦弱個人。等衆人打夥，其拉咋個，我樣樣也是咋個，使得我終於好救幾個人。²³ 我介做法是爲了福音，使得我好大家得着福音個好處。

²⁴ Ky'i feh hyiao-teh læ kao-dziang-li sæ peng-gying go cü-kwu tu z-ka peng, tsih-yiu ih-go teh-djôh sông ma? Ng-lah kæ ka peng-fah, s-teh ng-lah hao teh-djôh. ²⁵ Væn-pah sæ peng-z go cü-kwu z yiang-yiang tso-gyi: gyi-lah ka tso-fah, z siang teh-djôh ih-ting we wæ-diao go kwun-min; ah-lah ni, z siang ih-ting feh we wæ-diao go. ²⁶ Sô-yi ngô læ-tih peng, feh-z ziang m-su-moh-tsiang ka; ngô læ-tih tang gyün-deo, yia feh-z ziang tang læ k'ong-li ka: ²⁷ ngô z ah-djü ngô-go kyi-sing, ping-ts'ia ngang-k'ô gyi tso nu-boh; zôn-g-k'ong-p'ô foh-ing yi-kying djün peh bih-nying, ngô-zi fæn-cün be t'ih-c'ih.

²⁴ 豈弗曉得來校場裏賽奔競個主顧都是介奔，只有一個得着賞嗎？爾拉該介奔法，使得爾拉好得着。²⁵ 凡百賽本事個主顧是樣樣做忌。其拉介做法，是想得着一頂會壞掉個冠冕；阿拉呢，是想一頂弗會壞掉個。²⁶ 所以我來的奔，弗是像嚦數目賬介；我來的打拳頭，也弗是像打來空裏介。²⁷ 我是壓治我個肌身，並且硬柯其做奴僕；尚恐怕福音已經傳撥別人，我自反轉被踢出。

1K. X.

HYÜONG-DI, ngô feh iao ng-lah feh ming-bah, ah-lah tsu-tsong tu z læ yüing-go 'ô-deo; tu kying-ko hæ-go cong-nyiang;² tu læ yüing-li teng hæ-li ziu Mo-si-go si-li;³ tu ky'üoh tso-yang ling-leh-kying-go k'eo-liang;⁴ tu hah tso-yang ling-leh-kying-go shü: ing-we *tu* z hah sô keng-djôh gyi keh ling-leh-kying bun-zah liu-c'ih-læ-go shü: keh-go bun-zah ziu-z Kyi-toh.⁵ Dæn-z gyi-lah cong-nyiang yiu ih-do-pun z Jing-ming feh hwun-hyi; z be mih-diao læ kw'ong-iæ di-fông.

兄弟，我弗要爾拉弗明白，阿拉祖宗都是來雲個下頭；都經過海個中央；²都來雲裏等海裏受摩西個洗禮；³都喫做樣靈勒緊個口糧；⁴都喝做樣靈勒緊個水。因爲都是喝所跟着其箇靈勒緊磐石流出來個水；箇個磐石就是基督。⁵但是其拉中央有一大半是神明弗歡喜；是被滅掉來曠野地方。

⁶ Keh tu z peh ah-lah [1]tso pông-yang, s-teh ah-lah feh ky'i t'en ūa tong-si, ziang gyi-lah sô t'en ka.⁷ Ng-lah yia m-nao pa ngeo-ziang, ziang gyi-lah cong-nyiang yiu-sing nyding ka; ziang yiu sia-tih, wô, “Pah-sing zo-tæn-lôh ky'üoh-ky'üoh hah-hah, 'eo-deo bô-ky'i-læ hyi-hyi.” [C. 32. 6.]⁸ Ah-lah yia m-nao tso kæn-ying z-ken, ziang gyi-lah cong-nyiang yiu-sing nyding tso kæn-ying ka, ih-nyih kong-fu si nyi-væn sæn-ts'in nyding.⁹ Ah-lah yia m-nao s-s Kyi-toh, ziang gyi-lah

cong-nyiang yiu-sing nying s-s *Gyi* ka, be keh-sing doh-dzô sông-ming.¹⁰ Ng-lah yia m-nao ün-'eng *Jing-ming*, ziang gyi-lah cong-nyiang yiu-sing nying ün-'eng *Jing-ming* ka, peh ts'ao-mih-go cü-kwu djü-mih gyi.¹¹ Gyi-lah p'ong-djôh keh-sing long-tsong z-ken, z [1]tso pông-yiang: ping-ts'ia sia-lôh *shü-li*, iao kying-kyiæ ah-lah, ziu-z meh-dæ z-shü yi-kying ling-djôh-go cü-kwu.¹² Keh-lah zi sön z lih-tong go nying yüong kwu-djôh vi-min tih-tao.

⁶ 箇都是撥阿拉做榜樣^[1]，使得阿拉弗去貪壞東西，像其拉所貪介。⁷ 爾拉也嚥得好拜偶像，像其拉中央有星人介；像有寫的，話，「百姓坐帶落喫喫喝喝，後頭爬起來嬉嬉。」[C. 32. 6.]⁸ 阿拉也嚥得好做姦淫事幹，像其拉中央有星人做姦淫介，一日工夫死二萬三千人。⁹ 阿拉也嚥得好試試基督，像其拉中央有星人試試其介，被箇星毒蛇喪命。¹⁰ 爾拉也嚥得好怨恨神明，像其拉中央有星人怨恨神明介，撥抄滅個主顧除滅其。¹¹ 其拉碰着箇星攏總事幹，是做榜樣^[1]。並且寫落書裏，要警戒阿拉，就是末代時世已經臨着個主顧。¹² 箇拉自算是立東個人用顧着未免跌倒。

[1] 'Ôh wô, tso ing-tsing; 'ôh, tông yiang-ts. 或話，做印證；或，當樣子。（原註）

¹³ Ng-lah sô p'ong-djôh-go mi-'ôh peh-ko z. [1]bing-djông z-ken: *Jing-ming* yia z sing-jih-go; *Gyi* tsæ-ve peh ng-lah ko-ü lih-liang ziu

mi-'ôh; mi-'ôh-go z-'eo tsong we kæ ih-da c'ih-lu, s-teh ng-lah neng-keo tông-leh-djü.

¹³ 爾拉所碰着個迷惑不過是平常事幹^[1]。神明也是信實個；其再躉撥爾拉過於力量受迷惑；迷惑個時候總會該一埭出路，使得爾拉能夠擋勒住。

[1] 'Ôh wô, nyîng sô p'ong-djôh-go. 或話，人所碰着個。（原註）

¹⁴ Sô-yi, ngô ts'ing-æ-go hyüong-di, yüong to-bi pa ngeo-ziang z-ken. ¹⁵ Ngô z, ziang teng ts'ong-ming-go cü-kwu kông; ngô sô kông-go ng hao p'i-bing-kyi siang. ¹⁶ Ah-lah sô coh-foh keh foh-ky'i-go pe-ts, ky'i feh-z Kyi-toh-go hyüih ah-lah dô-kô yiu-veng ma? Ah-lah sô p'ah-k'æ-go mun-deo, ky'i feh-z Kyi-toh-go kyi-sing ah-lah dô-kô yiu-veng ma? ¹⁷ Ah-lah hyü-to nyîng z ih-go mun-deo, ih-go kyi-sing: ing-we long-tsong tu feng-ky'üoh keh ih-go mun-deo. ¹⁸ Ts'ia-k'en keh-sing tsiao nyüoh-sing k'en-læ tso Yi-seh-lih nyîng go: gyi-lah ky'üoh tsi-veh go cü-kwu næn-dao teng tsi-dæn feh-z dô-kô yiu-veng ma? ¹⁹ Ka k'en-ky'i-læ, ngô dza wô ni? Wô ngeo-ziang z soh-si ma? 'ôh-tsia ngeo-ziang-go tsi-veh z soh-si ma? ²⁰ Feh-z ka: ngô wô bih-koh-nying sô tsi-go, "z tsi ôh-kyü, feh-z tsi Jing-ming:" [Sm. 32. 17.] ngô yia feh iao ng-lah teng keh-sing ôh-kyü dô-kô yiu-veng. ²¹ Ng-lah feh neng-keo hah Cü-go pe-ts, yi hah kyü-go pe-ts; feh neng-keo ky'üoh Cü-go tsiu-yin,

yi ky'üoh kyü-go tsiu-yin. ²² Ah-lah z kyih-ky'i Cü-go ô-wông ma?
Næn-dao pi Gyi wa neng-ken ma?

¹⁴ 所以，我親愛個兄弟，用躲避拜偶像事幹。¹⁵ 我是，像等聰明個主顧講；我所講個爾好批評記想。¹⁶ 阿拉所祝福箇福氣個杯子，豈弗是基督個血阿拉大家有份嗎？阿拉所脈開個饅頭，豈弗是基督個肌身阿拉大家有份嗎？¹⁷ 阿拉許多人是一個饅頭，一個肌身：因爲攏總都分喫箇一個饅頭。¹⁸ 且看箇星照肉身看來做以色列人個。其拉喫祭物個主顧難道等祭壇弗是大家有份嗎？¹⁹ 介看起來，我咋話呢？話偶像是啥西嗎？或者偶像個祭物是啥西嗎？²⁰ 弗是介。我話別國人所祭個，「是祭惡鬼，弗是祭神明。」[Sm. 32. 17.] 我也弗要爾拉等箇星惡鬼大家有份。²¹ 爾拉弗能夠喝主個杯子，又喝鬼個杯子；弗能夠喫主個酒筵，又喫鬼個酒筵。²² 阿拉是激起主個慄惶嗎？難道比其還能幹嗎？

²³ NGÔ yiang-ying z-ken tu hao tso, tsih-z vi-pih tu yiu ih-c'ü: ngô yiang-ying z-ken tu hao tso, tsih-z vi-pih tu we dzing-dziu teh-ky'i. ²⁴ M-nying hao siang zi-go ih-c'ü; kôh-nying iao siang bih-nying-go ih-c'ü.

²³ 我樣樣事幹都好做，只是未必都有益處：我樣樣事幹都好做，只是未必都回成就德氣。²⁴ 嘸人好想自個益處；各人要想別人個益處。

²⁵ Væn-pah læ z-min-zōng ma-go tong-si, ng-lah tu hao ky'üoh; hao-vong, k'ong-p'ô sōng liang-sing, meng gyi dziang-si: ²⁶ ing-we "t'in-'ô teng gyi li-deo-go væn-veh tu z Cü-GO." [S. 24. 1.] ²⁷ Ziah yiu ih-go feh siang-sing-go cü-kwu siang-ts'ing ng-lah, ng-lah ziah hwun-hyi ky'i, væn-pah pa læ ng-lah min-zin go tu hao ky'üoh; hao-vong, k'ong-p'ô sōng liang-sing, meng gyi dziang-si. ²⁸ T'ong-jün yiu nying wô hyiang ng-lah dao, "Keh z ngeo-ziang-go tsi-veh;" we-leh keh ts-tin-go cü-kwu, yia we-leh liang-sing, m-nao ky'üoh gyi: ing-we "t'in-'ô teng gyi li-deo-go væn-veh tu z Cü-GO." [S. 24. 1.] ²⁹ Ngô wô liang-sing, feh-z ng-zi-go, z gyi-go *liang-sing*: ing-we ngô-go cü-i dza-we iao peh bih-nying-go liang-sing tsah-vah? ³⁰ Ngô kyi-jün [1]k'ao-djôh eng-we læ-tih ky'üoh, we-leh ngô sô ts'æn-nyiæn-go tong-si dza-we iao peh nying-kô póng-hwe ma?

²⁵ 凡百來市面上買個東西，爾拉都好喫；好劄，恐怕傷良心，問其詳細。²⁶ 因爲「天下等其裏頭個萬物都是主個。」[S. 24. 1.] ²⁷ 若有一個弗相信個主顧相請爾拉，爾拉若歡喜去，凡百擺來爾拉面前個都好喫；好劄，恐怕傷良心，問其詳細。²⁸ 倘然有人話向爾拉道，「箇是偶像個祭物；」爲了箇指點個主顧，也爲了良心，喰得好喫其。因爲「天下等其裏頭個萬物都是主個。」[S. 24. 1.] ²⁹ 我話良心，弗是爾自個，是其個良心。因爲我個主意咋會要撥別人個良

心責罰？³⁰ 我既然靠着恩惠^[1]來的喫，爲了我所懾唸個東西咋會要撥人家謗毀嗎？

[1] 'Ôh wô, bih-koh-nying. 或話，別國人。（原註）

³¹ Z-ka, ng-lah feh-leng ky'üoh, feh-leng hah, feh-leng tso soh-go z-ken, tu kæ we-leh Jing-ming-go yüong-wô ka tso. ³² 'Ôh-tsia Yiu-t'a nyng, 'ôh-tsia Hyi-lah nyng, 'ôh-tsia Jing-ming-go kyiao-we, m-nao pô pæn-tih-go tong-si fông læ gyi min-zin. ³³ Tsing-ziang ngô tso væn-pah z-ken, iao peh væn-pah nyng hwun-hyi; feh siang zi-go ih-c'ü, z siang cong-nying-go ih-c'ü, s-teh gyi-lah hao teh-djôh kyiu.

³¹ 是介，爾拉弗論喫，弗論喝，弗論做啥個事幹，都該爲了神明個榮華介做。³² 或者猶太人，或者希臘人，或者神明個教會，嚜得好把拋跌個東西放來其面前。³³ 正像我做凡百事幹，要撥凡百人歡喜；弗想自個益處，是想衆人個益處，使得其拉好得着救。

1K. XI.

Ng-lah yüong k'en ngô-go yiang, ziang ngô k'en Kyi-toh-go yiang ka.

爾拉用看我個樣，像我看基督個樣介。

² HYÜONG-DI, ngô ts'ing-tsæn ng-lah, ing-we yiang-yiang z-ken kyi-teh ngô, ping-ts'ia pao-siu *ngô-go*^[1] kao-hyüing, tsiao ng sô djün-ziu peh ng-lah go.³ Dæn-z ngô iao ng-lah hyiao-teh, væn-pah nen-go deo z Kyi-toh; nyü-go deo z nen; Kyi-toh-go deo z Jing-ming.⁴ Væn-pah nen-nyüing, 'ôh-tsia tso tao-kao 'ôh-tsia kông sin-cü shih-wô z-'eo deo-li tsô-kæ, z ta-li gyi-go deo m-t'i-min:⁵ væn-pah nyü-nying, 'ôh-tsia tso tao-kao 'ôh-tsia kông sin-cü shih-wô z-'eo deo-li m-kao tsô-kæ, *yia* z ta-li gyi-go deo m-t'i-min; z teng *deo-fah* t'i-diao go nyü-nying ih-seh-s-yiang-go.⁶ Nyü-nying feh tsô-kæ, feh-jü tsin-diao *deo-fah*: ziah-z nyü-nying 'ôh-tsia tsin-diao 'ôh-tsia t'i-diao *deo-fah* sön z wÔng-k'ong, ka yüong tsô-kæ.

² 兄弟，我稱讚爾拉，因爲樣樣事幹記得我，並且保守我個教訓^[1]，照爾所傳授撥爾拉個。³ 但是我要爾拉曉得，凡百男個頭是基督；女個頭是男；基督個頭是神明。⁴ 凡百男嬃，或者做禱告或者講先知說話時候頭裏遮蓋，是帶累其個頭嚙體面。⁵ 凡百女人，或者做禱告或者講先知說話時候頭裏嚙告遮蓋，也是帶累其個頭嚙體面；是等頭髮剃掉個女人一色斯樣個。⁶ 女人弗遮蓋，弗如剪掉頭髮。若是女人或者剪掉或者剃掉頭髮算是惶恐，介用遮蓋。

[1] 'Ôh wô, li-tsih. 或話，禮節。（原註）

⁷ Nen feh ing-tōng tsô-kæ gyi deo, ing-we gyi z *Jing-ming-go siang-mao*, z *Jing-ming-go yüong-wô*: tsih-yiu nyü-nying z nen-go yüong-wô. ⁸ Ing-we nen feh-z c'ih-ü nyü; z nyü c'ih-ü nen: ⁹ wa-yiu nen feh-z we-leh nyü zao-c'ih-læ; z nyü we-leh nen zao-go. ¹⁰ Ing-we z-ka, nyü-nying, we-leh keh-sing ^[1]t'in-s, ing-tōng yiu ^[2]gyün-ping læ gyi deo-li ta-tih. ¹¹ Dæn-z dzæ-ü Cü, nyü feh-z teng nen kah-k'æ, nen yia feh-z teng nyü kah-k'æ: ¹² ing-we tsing-ziang nyü z dzong nen ka læ-go, nen yia z k'ao-djôh nyü ka *sang-c'ih-læ*; kyiу-kying væn-veh tu z dzong *Jing-ming* ka læ.

⁷ 男弗應當遮蓋其頭，因爲其是神明個相貌，是神明個榮華。只有女人是男個榮華。⁸ 因爲男弗是出於女；是女出於男。⁹ 還有男弗是爲了女造出來；是女爲了男造個。¹⁰ 因爲是介，女人，爲了箇星天使^[1]，應當有權柄來其頭裏帶的^[2]。¹¹ 但是在於主，女弗是等男隔開，男也弗是等女隔開。¹² 因爲正像女是從男介來個，男也是靠着女介生出來；究竟萬物都是從神明介來。

[1] *Yiu-teh doh, kyiao-we-li-go s-ts'a*. 有得讀，教會裏個使差。（原註）

[2] *Sô wô gyün-ping, z deo-li ta-tih-go tong-si, tso voh nen go kyi-'ao*. 所話權柄，是頭裏帶的個東西，做服男個記號。（原註）

¹³ Ng-lah zi sing-li hao p'i-bing-siang: nyü-nying feh tsô-kæ gyi deo ky'i tao-kao *Jing-ming*, 'eh-li feh 'eh-li? ¹⁴ Ziu-z keh sang-dzing-go

li-sing næn-dao feh kao ng-lah, nen ziah yiu dziang-dziang deo-fah, z
gyi m-t'i-min; ¹⁵ nyü ziah yiu dziang-dziang deo-fah, z gyi yüong-wô?
ing-we gyi-go deo-fah s-peh gyi z [1]tông tsô-kæ-go tong-si. ¹⁶ Ziah yiu
nying iao tsang-leng, ah-lah z m-teh keh-cü-ka kwe-kyü; Jing-ming-go
cong kyiao-we yia z-ka.

¹³ 爾拉自心裏好批評相：女人弗遮蓋其頭去禱告神明，合理弗
合理？¹⁴ 就是箇生成個理性難道弗教爾拉，男若有長長頭髮，是其
嚙體面；¹⁵ 女若有長長頭髮，是其榮華？因為其個頭髮賜撥其是當
遮蓋個東西^[1]。¹⁶ 若有人要爭論，阿拉是嚙得箇株介規矩；神明個
衆教會也是介。

[1] 'Ôh wô, tông siu-p'ao. 或話，當手帕。（原註）

¹⁷ Ngô næn-kæn iao feng-fu ng-lah z-ken, feh-z ts'ing-tsæn ng,
ing-we ng-lah jü-long-kæn feh-z s-teh ng-lah yiu ih-c'ü, fæn-cün s-teh
ng-lah yiu ūa-c'ü. ¹⁸ Deo-ih-meng, ng-lah jü-long læ kyiao-we-li, ngô
t'ing-meng ng-lah cong-nyiang yiu [1]feng-k'æ z-ken; ngô yia yiu kyi-
feng siang-sing. ¹⁹ Læ ng-lah cong-nyiang feng-k'æ kyih-tông z-ken
yia pih-ding yiu-go, s-teh keh-sing s-c'ih-liao ny ing hao læ ng-lah
cong-nyiang ming-ming k'en-c'ih.

¹⁷ 我難間要吩咐爾拉事幹，弗是稱讚爾，因為爾拉聚攏間弗是
使得爾拉有益處，反轉使得爾拉有壞處。¹⁸ 頭一門，爾拉聚攏來教

會裏，我聽聞爾拉中央有分開事幹^[1]；我也有幾分相信。¹⁹來爾拉中央分開結黨事幹也必定有個，使得箇星試出了人好來爾拉中央明明白出。

[1] 'Ôh wô, tsang-leng. 或話，爭論。（原註）

²⁰ Ng-lah dô-kô jü-long-læ, ^[1]feh-z læ ky'üoh Cü-go væn-ts'æn:
²¹ ing-we ky'üoh-go z-'eo kôh-nying ts'iang-ts'iang zông-zin ky'üoh zi-
go tong-si; du-kyi-go yia yiu, ky'üoh-tse-go yia yiu. ²² Ng-lah næn-dao
m-teh oh-li hao ky'i ky'üoh, hao ky'i hah ma? Wa-z k'en-ky'ing Jing-
ming-go kyiao-we, s-teh keh-sing ^[2]m-teh-go cü-kwu wông-k'ong ma?
Ngô hao dza teng ng-lah wô ni? Keh-go z-ken ngô hao ts'ing-tsæn ng-
lah ma? Z ts'ing-tsæn-feh-læ.

²⁰ 爾拉大家聚攏來，弗是^[1]來喫主個晚餐。²¹因爲喫個時候各
人搶搶上前喫自個東西；肚飢個也有，喫醉個也有。²² 爾拉難道嚜
得屋裏好去喫，好去喝嗎？還是看輕神明個教會，使得箇星嚜得個
^[2]主顧惶恐嗎？我好咋等爾拉話呢？箇個事幹我好稱讚爾拉嗎？是
稱讚弗來。

[1] Yiu-teh fæn, feh neng-keo. 有得翻，弗能夠。（原註）

[2] 'Ôh wô, gyüong-kw'u-go. 或話，窮苦個。（原註）

²³ Ngô dzong Cü-go u-sen tsih-ziu keh-go shih-wô, yia yi-kying
djün-ziu ng-lah; ziu-z wô Cü Yiæ-su, be ma-diao keh yia, do-leh mun-

deo,²⁴ coh-zia-ts, p'ah-k'æ, z-ka wô, “Ng-lah do-leh ky'üoh; keh z Ngô-go kyi-sing, we-leh ng-lah p'ah-k'æ-go: ng-lah yüong ka ky'i tso, hao kyi-teh Ngô.”²⁵ Yü-yüih ky'üoh-hao ts-'eo, yia z-ka *do-leh* pe-ts, wô, “Keh-go pe-ts z ts'oh-tsæn-sing-go iah, k'ao-djôh Ngô-go hyüih *shih-lih-go*: ng-lah ze-bin kyi-z ky'üoh *gyi*, yüong ka ky'i tso hao kyi-teh Ngô.”²⁶ Ing-we ng-lah ze-bin kyi-z ky'üoh keh-go mun-deo, hah keh-go pe-ts, z piao-ming Cü-go si, ih-dzih teng-tao Gyi *tsæ* læ-go z-'eo.

²³ 我從主個烏碎接受箇個說話，也已經傳授爾拉；就是話主耶穌，被賣掉箇夜，馱勒饅頭，²⁴ 祝謝仔，脈開，是介話，「爾拉馱勒喫；箇是我個肌身，爲了爾拉脈開個。爾拉用介去做，好記得我。」²⁵ 遙越喫好之後，也是介馱勒杯子，話，「箇個杯子是簇新個約，靠着我個血設立個。爾拉隨便幾時喫其，用介去做好記得我。」²⁶ 因爲爾拉隨便幾時喫箇個饅頭，喝箇個杯子，是表明主個死，一直等到其再來個時候。

²⁷ Keh-lah væn-pah feh 'eh-li ky'üoh Cü keh-go mun-deo, hah Cü *keh-go* pe-ts go, ziu-z væn-djôh Cü-go kyi-sing teng Cü-go hyüih.²⁸ Ih-go nying kæ zi dzô-ts'ah zi; z-ka hao ky'i ky'üoh keh-go mun-deo, hah keh-go pe-ts.²⁹ Feh 'eh-li ky'i ky'üoh ky'i hah-go cü-kwu, z [1]zi ky'üoh zi hah zi-go ze, ing-we bin feh ming-bah Cü-go kyi-sing.³⁰

We-leh ka, ng-lah-go cong-nyiang yiu hyü-to no-ziah-go, sang-bing-go,
wa-yiu kw'eng-joh-go yia feh siao.³¹ Ah-lah ziah zi p'un-tön zi, feh
we be Cü p'un-tön:³² næn-kæn be p'un-tön, keh z ziu Cü-go tsah-vah,
sæn-leh ah-lah teng shü-kæn-zōng nyung dô-kô ding-ze.

²⁷ 箇拉凡百弗合理喫主箇個饅頭，喝主箇個杯子個，就是犯着
主個肌身等主個血。²⁸ 一個人該自查察自；是介好去喫箇個饅頭，
喝箇個杯子。²⁹ 弗合理去喫去喝個主顧，是自喫自喝自個罪^[1]，因
爲辨弗明白主個肌身。³⁰ 爲了介，爾拉個中央有許多懦弱個，生病
個，還有睺熟個也弗少。³¹ 阿拉若自判斷自，弗會被主判斷。³² 難
間被判斷，箇是受主個責罰，省勒阿拉等世間上人大家定罪。

[1] 'Ôh wô, zi t'ao p'un-tön. 或話，自討判斷。（原註）

³³ Sô-yi, ngô hyüong-di, ng-lah jü-long-læ ky'üoh go z-'eo, yüong
dô-kô teng-'eo-kyi.³⁴ Ziah yiu du-kyi-go nyung, kæ læ oh-li ky'üoh; s-
teh ng-lah jü-long-læ feh we peh Cü [1]ding-ze. Yü-to z-ken, teng ngô
læ z-'eo we feng-fu ng-lah.

³³ 所以，我兄弟，爾拉聚攏來喫個時候，用大家等候記。³⁴ 若
有肚飢個人，該來屋裏喫；使得爾拉聚攏來弗會撥主定罪^[1]。餘多
事幹，等我來時候會吩咐爾拉。

[1] 'Ôh wô, p'un-tön. 或話，判斷。（原註）

1K. XII.

HYÜONG-DI, kōng-tao *Sing-Ling-go eng-s*, ngô feh iao ng-lah feh ming-bah.² Ng-lah hyiao-teh zi *peng-læ z-go* bih-koh-nying; ze-bin dza-go ying-yiu ng-lah, ziu be ta-diao voh-z keh-sing ve k'æ-k'eo go ngeo-ziang.³ Keh-lah ngô peh ng-lah hyiao-teh, M-yiu ih-go nyig dzæ-ü Jing-ming-go Ling kōng-go, we wô Yiæ-su z [1]be tsiu-mô-go; yia m-yiu ih-go nyig, ziah feh-z dzæ-ü Sing-Ling kōng-go, neng-keo wô Yiæ-su z Cü.

兄弟，講到聖靈個恩賜，我弗要爾拉弗明白。² 爾拉曉得自本來是個別國人；隨便咋個引誘爾拉，就被帶掉服侍箇星艤開口個偶像。³ 箇拉我撥爾拉曉得，喚有一個人在於神明個靈講個，會話耶穌是被咒罵個^[1]；也喚有一個人，若弗是在於聖靈講個，能夠話耶穌是主。

[1] 'Ôh wô, kæ mih-vông. 或話，該滅亡。（原註）

⁴ Yiu kôh-yang-go eng-s, tsih-yiu ih-go *Sing-Ling*. ⁵ Yiu kôh-
yang-go [1]tsih-veng, tsih-yiu ih-go Cü. ⁶ Yiu kôh-yang-go neng-ken,
tsih-yiu ih-go Jing-ming, we tso pah-yang neng-ken læ væn-pah
nying-go li-hyang.

⁴ 有各樣個恩賜，只有一個聖靈。⁵ 有各樣個職份^[1]，只有一個主。⁶ 有各樣個能幹，只有一個神明，會做百樣能幹來凡百人個裏向。

[1] 'Ôh wô, bæn-z-go tsih-veng. 或話，辦事個職份。（原註）

⁷ Dæn-z s-peh kôh-nying yiu Sing-Ling læ gyi-go sing-zông hyin-c'ih-læ, z we-leh cong-nying-go ih-c'ü. ⁸ Yiu-teh-go, Sing-Ling s-peh gyi we kông ts'ong-ming-go shih-wô; yiu-teh-go, s-peh gyi we kông yiu cü-sih go shih-wô, yia z tsiao keh-we Sing-Ling; ⁹ yiu-teh-go, s-peh gyi siang-sing-go sing, yia z dzæ-ü keh-we Sing-Ling; yiu-teh-go, s-peh gyi i-bing-go eng-s, yia z dzæ-ü keh-we Sing-Ling; ¹⁰ yiu-teh-go, s-peh gyi tso gyi-z go neng-ken; yiu-teh-go, s-peh gyi we kông sin-cü shih-wô; yiu-teh-go, s-peh gyi we bin-pih keh-sing ling: yiu-teh-go, s-peh gyi we kông bih-c'ü t'u-wô; yiu-teh-go, s-peh gyi we fæn bih-c'ü t'u-wô. ¹¹ Dæn-z keh-sing pah-yiang neng-ken tu z keh doh-ih-we Sing-Ling sô tso-go, ze Zi-go cü-i feng peh kôh-nying go.

⁷ 但是賜撥各人有聖靈來其個身上顯出來，是爲了衆人個益處。⁸ 有得個，聖靈賜撥其會講聰明個說話；有得個，賜撥其會講有知識個說話，也是照箇位聖靈；⁹ 有得個，賜撥其相信個心，也是在於箇位聖靈；有得個，賜撥其醫病個恩賜，也是在於箇位聖靈；¹⁰ 有得個，賜撥其做奇事個能幹；有得個，賜撥其會講先知說

話；有得個，賜撥其會辨別箇星靈；有得個，賜撥其會講別處土話；有得個，賜撥其會翻別處土話。¹¹但是箇星百樣能幹都是箇獨一位聖靈所做個，隨自個主意分撥各人個。

¹² Tsing-ziang kyi-sing z ih-go, yiu hyü-to ts-t'i, ping-ts'ia keh ih-go sing-zōng-go pah-t'i, se-tsih to, tu tso-leh ih-go kyi-sing; Kyi-toh yia z-ka-go. ¹³ Ing-we ah-lah cong-nying, feh-leng Yiu-t'a nying [1] Hyi-lah nying, feh-leng z nu-boh feh-z nu-boh, tu dzong ih-go *Sing-Ling* ziu si-li tso-leh ih-go kyi-sing; ping-ts'ia tu hah ih-go *Sing-Ling*.

¹² 正像肌身是一個，有許多肢體，並且箇一個身上個百體，雖即多，都做了一個肌身；基督也是介個。¹³ 因爲阿拉衆人，弗論猶太人希臘人[1]，弗論是奴僕弗是奴僕，都從一個聖靈受洗禮做了一個肌身；並且都喝一個聖靈。

[1] 'Oh wô, bih-koh-nying. 或話，別國人。（原註）

¹⁴ Wa-yiu kyi-sing feh *tæn-tsih* ih-go ts-t'i, z yiu hyü-to. ¹⁵ Ziah-zyiah wô, “Ngô feh-z siu, keh-lah feh joh-ü kyi-sing;” næn-dao we-leh ka ziu feh joh-ü kyi-sing ma? ¹⁶ Ziah-z ng-to wô, “Ngô feh-z ngæn-tsing, keh-lah feh joh-ü kyi-sing;” næn-dao we-leh ka ziu feh joh-ü kyi-sing ma? ¹⁷ Ziah weng-sing tu z ngæn-tsing, ‘ah-li hao t'ing? ziah tu z ng-to, ‘ah-li hao hyüong ni? ¹⁸ Dæn-z Jing-ming yi-kying tsiao Zigo cü-i pô pah-t'i yiang-tang-iang en-teng læ kyi-sing-zōng. ¹⁹ Ziah

long-tsong tso-leh tso-yiang-go ts-t'i, kyi-sing læ 'ah-li? ²⁰ Næn-kæn
ts-t'i yiu hyü-to; kyi-sing tsih-yiu ih-go. ²¹ Ngæn-tsing feh neng-keo
teng siu wô, "Ngô hao-vong yüong-djôh ng:" deo yia *feh neng-keo* teng
kyiah wô, "Ngô hao-vong yüong-djôh ng-lah." ²² Keh-sing k'en-læ z
sing-zông nyün-ziah-go ts-t'i, keng-kô hyih-feh-læ: ²³ dziu ah-lah
k'en-læ z sing-zông m-t'i-min-go *ts-t'i*, ah-lah kah-nga ^[1]yüong t'i-min
tsông-sih gyi; ah-lah pe-zin-go *u-sen* yiu kah-nga-go kwe-djong: ²⁴ ah-
lah kwe-djong-go *u-sen*, hao-vong *tsông-sih* gyi. Jing-ming z diao-diao-
yüing-yüing p'e-tah sing-t'i; yiu feh-tao-ts-c'ü, kah-nga s-peh gyi t'i-
min: ²⁵ s-teh sing-zông m-kao hao ^[2]feng-k'æ, pah-t'i we dô-kô kwu-
djôh. ²⁶ Ziah-z ih-go ts-t'i ky'üoh-kw'u, pah-t'i dô-kô ky'üoh-kw'u: ih-
go ts-t'i yiu t'i-min, pah-t'i dô-kô kw'a-weh.

¹⁴ 還有肌身弗單只一個肢體，是有許多。¹⁵ 若是腳話，「我弗
是手，箇拉弗屬於肌身；」難道爲了介就弗屬於肌身嗎？¹⁶ 若是耳
朵話，「我弗是眼睛，箇拉弗屬於肌身；」難道爲了介就弗屬於肌
身嗎？¹⁷ 若渾身都是眼睛，何裏好聽？若都是耳朵，何裏好嗅呢？
¹⁸ 但是神明已經照自個主意把百體樣打樣安頓來肌身上。¹⁹ 若攏總
做了做樣個肢體，肌身來何裏？²⁰ 難間肢體有許多，肌身只有一
個。²¹ 眼睛弗能夠等手話，「我好畱用着爾：」頭也弗能夠等腳
話，「我好畱用着爾拉。」²² 箇星看來是身上軟弱個肢體，更加歇
弗來：²³ 就阿拉看來是身上嚙體面個肢體，阿拉格外用體面裝飾其

[1]; 阿拉卑賤個烏碎有格外個貴重：²⁴ 阿拉貴重個烏碎，好留裝飾其。神明是調調勻勻配搭身體；有弗到之處，格外賜撥其體面：²⁵ 使得身上嚙告好分開^[2]，百體會大家顧着。²⁶ 若是一個肢體喫苦，百體大家喫苦。一個肢體有體面，百體大家快活。

[1] 'Ôh wô, kô t'i-min peh-gyi. 或話，加體面撥其。（原註）

[2] 'Ôh wô, tsang-zao. 或話，爭造。（原註）

²⁷ Næn-kæn ng-lah z Kyi-toh-go kyi-sing; kôh-nying tso Gyi-go ts-t'i. ²⁸ Jing-ming læ kyiao-we-li shih-lih yiu-sing nyding; di-ih z s-du, di-nyi sin-cü-nying, di-sæn kyiao-s; wa-yiu nyding s-peh gyi tso gyi-z go, yiu i-bing-go eng-s go, we vu-dzu go, we bæn z-ken go, we kông ^[1]bih-c'ü t'u-wô go, keh-sing. ²⁹ Næn-dao tu z s-du ma? tu z sin-cü-nying ma? tu z kyiao-s ma? tu we tso gyi-z ma? ³⁰ tu yiu i-bing-go eng-s ma? tu we kông bih-c'ü t'u-wô ma? tu we fæn-yih shih-wô ma?

²⁷ 難間爾拉是基督個肌身；各人做其個肢體。²⁸ 神明來教會裏設立有星人；第一是使徒，第二先知人，第三教師；還有人賜撥其做奇事個，有醫病個恩賜個，會扶助個，會辦事幹個，會講別處^[1]土話個，箇星。²⁹ 難道都是使徒嗎？都是先知人嗎？都是教師嗎？都會做奇事嗎？³⁰ 都有醫病個恩賜嗎？都會講別處土話嗎？都會翻譯說話嗎？

[1] 'Ôh wô, kyi-yiang. 或話，幾樣。（原註）

³¹ Ng-lah yüong hyüih-sing siang ting hao-go eng-s: ngô wa-yiu
ih-da kah-nга hao-go lu tin hyiang ng-lah dao.

³¹ 爾拉用血心想頂好個恩賜；我還有一埭格外好個路點向爾拉
道。

1K. XIII.

NGÔ ziu-z we kōng cong-nying teng t'in-s-go yiang-ying shih-wô, ziah m-neh jing-æ, tsih hao sön z læ-tih hyiang-go dong-ky'i, 'ôh-tsia gæ-go do-beh.² Ziu-z neng-keo kōng sin-cü shih-wô, we hyiao-teh ih-ts'ih ao-miao-go z-ken teng ih-ts'ih-go cü-sih; ziu-z yiu jih-feng siang-sing-go sing, zing-ts-ü neng-keo pô sæn yi-ko-ky'i; ziah m-neh jing-æ, ngô z m-cong-yüong.³ Ngô ziu-z we pô long-tsong kô-kyi tsiu-tsi gyüong-nying, ziu-z we sô-c'ih kyi-sing peh ho me-sah; ziah m-neh jing-æ, yia z vu-ih.

我就是會講衆人等天使個樣樣說話，若喚得仁愛，只好算是來的響個銅器，或者塞個大鉸。² 就是能夠講先知說話，會曉得一切奧妙個事幹等一切個知識；就是有十分相信個心，甚至於能夠把山移過去；若喚得仁愛，我是喚中用。³ 我就是會把攏總家計周濟窮人，就是會捨出肌身撥火焜煞；若喚得仁愛，也是無益。

⁴ Jing-æ we næ-sing dæ nying-kô, hao-sing tao nying-kô; jing-æ feh we tu-gyi; jing-æ feh we pa-p'ing, feh we zi-tseng-zi-do, ⁵ feh we tso m-li z-ken, feh we t'en-du zi-go *hao-c'ü*, feh we ih-z-li dong-nu, feh we pô nying-kô-go ôh z-ken dzeng læ sing-li; ⁶ feh we hwun-hyi fi-li, tsong [1]hwun-hyi tsing dao-li; ⁷ we yiang-yiang t'e-nyiang, yiang-yiang siang-sing, yiang-yiang siang-vông, yiang-yiang jing-næ.

⁴ 仁愛會耐心待人家，好心到人家；仁愛弗會妒忌；仁愛弗會擺拼，弗會自尊自大，⁵ 弗會做嘸理事幹，弗會貪圖自個好處，弗會一時裏動怒，弗會把人家個惡事幹存來心裏；⁶ 弗會歡喜非禮，總歡喜眞道理^[1]；⁷ 會樣樣推讓，樣樣相信，樣樣想望，樣樣忍耐。

[1] *Peng-veng z-ngæn*, teng tsing dao-li dô-kô hwun-hyi. 本文字眼，等眞道理大家歡喜。（原註）

⁸ Jing-æ üong feh we lôh-k'ong. Ziah-z sin-cü shih-wô, we fi-diao; ziah-z bih-c'ü t'u-wô, we hyih-tsôh; ziah-z cü-sih, yia we fi-diao. ⁹ Ing-we ah-lah *yin-dzæ tsih-yiu* kyi-feng cü-sih, *tsih-yiu* kyi-feng kông sin-cü shih-wô: ¹⁰ keh djün-be-go ih tao, keh kyi-feng-go ziu we fi-diao. ¹¹ Ngô tso siao-nying z-'eo, ngô-go shih-wô z siao-nying-go shih-wô, ngô-go sing-siang Z siao-nying-go sing-siang, ngô-go ts'eng-shih z siao-nying-go ts'eng-shih; teng-tao dzing-nying-tsiang-da, ziu tiu-diao

siao-nying-go z-ken.¹² Ah-lah yin-dzæ z dzong kying-ts li-hyiang [1]ing-ing-dong k'en-kyin; tao-leh keh-go z-'eo we te-min k'en-kyin-gyi: yin-dzæ ngô tsih-yiu kyi-feng ming-bah; tao-leh keh-go z-'eo we djün-djün ming-bah, ziang Cü ming-bah ngô ka.

⁸ 仁愛永弗會落空。若是先知說話，會廢掉；若是別處土話，會歇作；若是知識，也會廢掉。⁹ 因爲阿拉現在只有幾分知識，只有幾分講先知說話。¹⁰ 箇全備個一到，箇幾分個就會廢掉。¹¹ 我做小人時候，我個說話是小人個說話，我個心想是小人個心想，我個忖說是小人個忖說；等到成人長大，就丟掉小人個事幹。¹² 阿拉現在是從鏡子裏向隱隱動看見^[1]；到了箇個時候會對面看見其：現在我只有幾分明白；到了箇個時候會全明白，像主明白我介。

[1] 'Ôh wô, k'en feh ts'ing-t'ong. 或話，看弗清通。（原註）

¹³ Næn-kæn yiu siang-sing, siang-vông, jing-æ, keh sæn-yiang, z-djöng læ-tong: gyi-cong z jing-æ ting do.

¹³ 難間有相信，想望，仁愛，箇三樣，時常來東。其中是仁愛頂大。

NG-LAH yüong zōng-kying tse-djôh jing-æ; yia yüong hyüih-sing siang Sing-Ling-go eng-s, ting iao-kying iao ng-lah kông sin-cü shih-wô.² Kông bih-c'ü t'u-wô go feh-z kông peh nying t'ing, z kông peh Jing-ming t'ing; ing-we gyi ling-sing se-tsih kông ao-miao z-ken, z m-nying t'ing-leh-c'ih:³ dæn-z kông sin-cü shih-wô go z pô dzing-dziu teh-ky'i, ky'ün-hwô, teng en-wei-go shih-wô, kông peh nying t'ing.⁴ Kông bih-c'ü t'u-wô go z dzing-dziu zi-go teh-ky'i; kông sin-cü shih-wô go z dzing-dziu kyiao-we-go teh-ky'i.⁵ Ngô dæn-nyün ng-lah cong-nying tu we kông bih-c'ü t'u-wô, dæn-z yü-kô iao ng-lah kông sin-cü shih-wô: ing-we kông bih-c'ü t'u-wô cü-kwu, ziah feh-z fæn-yih, s-teh kyiao-we dzing-dziu teh-ky'i, wa-z tso sin-cü-nying keng-kô do.

爾拉用上緊追着仁愛；也用血心想聖靈個恩賜，頂要緊要爾拉講先知說話。² 講別處土話個弗是講撥人聽，是講撥神明聽；因為其靈性雖即講奧妙事幹，是喚人聽勒出。³ 但是講先知說話個是把成就德氣，勸化，等安慰個說話，講撥人聽。⁴ 講別處土話個是成就自個德氣；講先知說話個是成就教會個德氣。⁵ 我但願爾拉衆人都會講別處土話，但是愈加要爾拉講先知說話。因為講別處土話主顧，若弗是翻譯，使得教會成就德氣，還是做先知人更加大。

⁶ Hyüong-di, kyüô-jü ngô tao ng-lah u-sen læ z kông *bih-c'ü* t'u-wô, feh pô soh-go meh-z, 'ôh-tsia cü-sih, 'ôh-tsia sin-cü shih-wô, 'ôh-tsia kao-hyüing shih-wô, kông peh ng-lah t'ing, ü ng-lah yiu soh-go ih-c'ü? ⁷ Ziu-z keh-sing m-ling-ky'i we fah-c'ih sing-ing go tong-si, 'ôh-tsia dih-ts, 'ôh-tsia bi-bô, ziah-z gyi fah-c'ih-go sing-ing m-kao soh-go feng-pih, dza-we hyiao-teh c'ü-c'ih soh-go *ky'iang*, dæn-c'ih soh-go *diao* læ ni? ⁸ Wa-yiu 'ao-deo ziah fah-c'ih feh ts'ing-t'ong-go sing-ing, jü we be-bæn ky'i tang-tsiang? ⁹ Z-ka, ng-lah zih-deo ziah feh kông-c'ih ming-bah-go shih-wô, dza-we hyiao-teh sô kông-go ni? ka kông z k'ong-deo-go. ¹⁰ K'o-pi, shü-kæn-zông yiu hyü-to 'ao-su-go k'eo-ing, yia m-yiu ih-yang m-neh i-s læ-tih. ¹¹ Ngô ziah feh tong keh k'eo-ing-go i-s, dziu kông-go cü-kwu k'en-læ ngô z nga-koh-nying, dziu ngô k'en-læ kông-go cü-kwu yia z nga-koh-nying. ¹² Z-ka, ng-lah kyi-jün z hyüih-sing siang [1] *Sing-Ling-go eng-s*, yüong ky'i gyiu *eng-s* kô-be to, hao dzing-dziu kyiao-we-go teh-ky'i.

⁶ 兄弟，假如我到爾拉烏碎來是講別處土話，弗把啥個默示，或者知識，或者先知說話，或者教訓說話，講撥爾拉聽，於爾拉有啥個益處？⁷ 就是箇星嘸靈氣會發出聲音個東西，或者笛子，或者琵琶，若是其發出個聲音嘸告啥個分別，咋會曉得吹出啥個腔，彈出啥個調來呢？⁸ 還有號頭若發出弗清通個聲音，誰會備辦去打仗？⁹ 是介，爾拉舌頭若弗講出明白個說話，咋會曉得所講個呢？

介講是空頭個。¹⁰ 可比，世間上有許多號數個口音，也嘸有一樣嘸得意思來的。¹¹ 我若弗懂箇口音個意思，就講個主顧看來我是外國人，就我看來講個主顧也是外國人。¹² 是介，爾拉既然是血心想聖靈個恩賜^[1]，用去求恩賜加倍多，好成就教會個德氣。

[1] 'Ôh wô, ling-leh-kying-go eng-s: Peng-veng, keh-sing ling. 或話，靈勒緊個恩賜：本文，箇星靈。（原註）

¹³ Sô-yi kông bih-c'ü t'u-wô cü-kwu tông-kæ gyiu Jing-ming s-teh gyi neng-keo fæn-yih. ¹⁴ Ngô ziah yüong bih-c'ü t'u-wô tao-kao, ngô-go ling-sing nyün-z læ-tih tao-kao, tsih-z ngô-go i-s z m-dao-dzing. ¹⁵ Ka-ni, dza-go yia? Ngô we yüong ling-sing tao-kao, yia we yüong nyïng-kô ming-bah-go shih-wô tao-kao: ngô we yüong ling-sing ko-ts'ong, yia we yüong nyïng-kô ming-bah-go shih-wô ko-ts'ong. ¹⁶ Feh-jün ng ziah-z ling-sing coh-tsæn Jing-ming, keh feh ming-bah-go nyïng kyi-jün feh tong ng-go shih-wô, ng coh-zia-hao gyi dza neng-keo wô Üô-meng ni? ¹⁷ Ng-go coh-zia nyün-z hao-go, tsih-z m-kao hao dzing-dziu gyi-go teh-ky'i. ¹⁸ Ngô zia-zia ngô-go Jing-ming, neng-keo kông bih-c'ü t'u-wô pi ng-lah cong-nyïng wa to: ¹⁹ dæn-z læ kyiao-weli yüong bih-c'ü t'u-wô kông ts'in-væn-kyü, ngô neng-s kông s-ng-kyü ming-bah-go shih-wô, hao kao nyïng-kô.

¹³ 所以講別處土話主顧當該求神明使得其能夠翻譯。¹⁴ 我若用別處土話禱告，我個靈性原是來的禱告，只是我個意思是嘸陶成。¹⁵ 介呢，咋個呀？我會用靈性禱告，也會用人家明白個說話禱告。我會用靈性歌唱，也會用人家明白個說話歌唱。¹⁶ 弗然爾若是靈性祝讚神明，箇弗明白個人既然弗懂爾個說話，爾祝謝好其咋能夠話「亞們」呢？¹⁷ 爾個祝謝原是好個，只是嘸告好成就其個德氣。¹⁸ 我謝謝我個神明，能夠講別處土話比爾拉衆人還多。¹⁹ 但是來教會裏用別處土話講千萬句，我能使講四五句明白個說話，好教人家。

²⁰ Hyüong-di, kōng-tao ts'ong-ming-cü-we m-nao ziang siano-nying ka: kōng-tao ôh z-ken iao ziang na-hwun, kōng-tao ts'ong-ming-cü-we iao ziang [1]dzing-nying-tsiang-da ka. ²¹ Læ lih-fah shü-li yiu ka sia-tih, “Cü z-ka wô, Ngô tsiang-læ we yüong bih-c'ü t'u-wô, bih-c'ü k'eo-ing, teng keh-go pah-sing kông: se-tsih z-ka, gyi-lah yia feh k'eng t'ing Ngô.” [Y. 28. 11, 12.] ²² Sô-yi keh-sing bih-c'ü t'u-wô z shih-lih tso bing-kyü, feh-z we-leh siang-sing cü-kwu, z we-leh feh siang-sing cü-kwu: ziah-z kōng sin-cü shih-wô, feh-z we-leh feh siang-sing cü-kwu, z we-leh siang-sing cü-kwu.

²⁰ 兄弟，講到聰明智慧嘸得好像小人介。講到惡事幹要像奶花，講到聰明智慧要像成人長大^[1]介。²¹ 來律法書裏有介寫的，「主是介話，我將來會用別處土話，別處口音，等箇個百姓講；雖

即是介，其拉也弗肯聽我。」[Y. 28. 11, 12.]²² 所以箇星別處土話是設立做憑據，弗是爲了相信主顧，是爲了弗相信主顧；若是講先知說話，弗是爲了弗相信主顧，是爲了相信主顧。

[1] *Yiu-teh fæn, djün-be: k'en* 1K. 2. 6. 有得翻，全備。看 1K. 2. 6。（原註）

²³ T'ōng-jün djün kyiao-we dō-kô jü-long, tu læ-tih kōng *bih-c'ü t'u-wô*, ziah yiu feh ming-bah 'ōh-tsia feh siang-sing-go ny ing tseo-tsing-læ, næn-dao feh we wô ng-lah z fah-gwōng ma?²⁴ Dæn-z tu kōng sin-cü shih-wô, ziah yiu feh siang-sing 'ōh-tsia feh ming-bah-go ny ing tseo-tsing-læ, gyi we be long-tsong ny ing tsah-vah, be long-tsong ny ing bin-c'ih;²⁵ gyi sing-li ing-dzōng-tih-go *i-s ziu* we hyin ming-bah: z-ka, we boh-tao di-yiang pa-pa Jing-ming, wô Jing-ming jih-dzæ z læ ng-lah-go cong-nyiang.

²³ 倘然傳教會大家聚攏，都來的講別處土話，若有弗明白或者弗相信個人走進來，難道弗會話爾拉是發狂嗎？²⁴ 但是都講先知說話，若有弗相信或者弗明白個人走進來，其會被攏總人責罰，被攏總人辨出；²⁵ 其心裏隱藏的個意思就會顯明白。是介，會伏倒地咩拜拜神明，話神明實在是來爾拉個中央。

²⁶ KA-NI, hyüong-di, dza-go yia? Ng-lah jü-long z-'eo, kôh-nying 'ōh-tsia yiu ih-siu s, yiu ih-fæn kao-hyüing, yiu ih-yiang *bih-c'ü t'u-wô*,

yiuh ih-fæn meh-z shih-wô, yiuh ih-ying fæn-yih: tōng-kæ yiang-yiang
we-leh dzing-dziu teh-ky'i ka tso.

²⁶ 介呢，兄弟，咋個呀？爾拉聚攏時候，各人或者有一首詩，
有一番教訓，有一樣別處土話，有一番默示說話，有一樣翻譯。當
該樣樣爲了成就德氣介做。

²⁷ 'Ôh-tsia yiuh nyiing kōng bih-c'ü t'u-wô, tsih-siao liang-go, to-
tseh sæn-go; yia kæ ih-go ih-go kōng; ping-ts'ia iao ih-go nyiing fæn-
yih. ²⁸ Ziah-z m-neh fæn-yih cü-kwu læ-tong, læ kyiao-we-li m-nao
k'æ k'eo; tsih hao kōng peh zi teng Jing-ming t'ing z-de.

²⁷ 或者有人講別處土話，只消兩個，多則三個；也該一個一個
講；並且要一個人翻譯。²⁸ 若是嚦得翻譯主顧來東，來教會裏嚦得
好開口；只好講撥自等神明聽是了。

²⁹ Keh-sing sin-cü-nyiing liang-sæn-go hao kōng, yü-to hao bin-
pih gyi-go shih-wô. ³⁰ Ziah-z ih-go bōng-pin zo-tong-go cü-kwu teh-
djöh meh-z, keh sin kōng-go tōng-kæ hyih-k'eo. ³¹ Ing-we ng-lah
neng-keo ih-go ih-go long-tsong kōng sin-cü shih-wô, s-teh con-
nying tu hao 'ôh dao-li, tu teh-djöh en- we. ³² Ping-ts'ia sin-cü-nyiing-
go ling tsong z voh sin-cü-nyiing go. ³³ Ing-we Jing-ming feh-z s-teh
nying [1]lön-ts'ih-pah-tsao, z s-teh gyi 'o-moh, ziang læ sing-du-go
cong kyiao-we ka.

²⁹ 箇星先知人兩三個好講，餘多好辨別其個說話。³⁰ 若是一個旁邊坐東個主顧得着默示，箇先講個當該歇口。³¹ 因爲爾拉能夠一個一個攏總講先知說話，使得衆人都好學道理，都得着安慰。³² 並且先知人個靈總是服先知人個。³³ 因爲神明弗是使得人亂七八糟[1]，是使得其和睦，像來聖徒個衆教會介。

[1] 'Ôh wô, ts'ao-lön. 或話，吵亂。（原註）

³⁴ Ng-lah-go nyü-nying læ kyiao-we-li m-nao k'æ k'eo; ing-we z feh hyü gyi-lah kōng, tsong iao gyi-lah voh nen; læ lih-fah shü-li yia z-ka wô. ³⁵ Ziah yiu soh-go iao hyiao-teh, læ oh-li hao meng gyi-zi-go nen-nyüing: ing-we nyü-nyüing læ kyiao-we-li kōng z wông-k'ong-siang.

³⁴ 爾拉個女人來教會裏喰得好開口；因爲是弗許其拉講，總要其拉服男；來律法書裏也是介話。³⁵ 若有啥個要曉得，來屋裏好問其自個男嬃。因爲女嬃來教會裏講是惶恐相。

³⁶ Jing-ming-go dao-li næn-dao z c'ih-ü ng-lah ma? næn-dao z tæn ling-djôh ng-lah ma? ³⁷ Ziah yiu nyung zi sön z sin-cü-nying, 'ôh-tsia z ling-leh-kying-go nyung, tông-kæ sih-teh ngô sô sia peh ng-lah go shih-wô tu z Cü-go feng-fu. ³⁸ Ziah yiu feh sih-teh-go, ze gyi feh sih-teh z-de.

³⁶ 神明個道理難道是出於爾拉嗎？難道是單臨着爾拉嗎？³⁷ 若有人自算是先知人，或者是靈勒緊個人，當該識得我所寫撥爾拉個說話都是主個吩咐。³⁸ 若有弗識得個，隨其弗識得是了。

³⁹ Sô-yi, hyüong-di, yüong hyüih-sing siang kông sin-cü shih-wô; kông bih-c'ü t'u-wô, yia vong ky'i kying-djü gyi. ⁴⁰ Yang-yang z-ken yüong t'i-min-siang a-ts'-jü ka ky'i tso.

³⁹ 所以，兄弟，用血心想講先知說話；講別處土話，也留去禁住其。⁴⁰ 樣樣事幹用體面相挨次序介去做。

1K. XV.

HYÜONG-DI, ngô sô djün peh ng-lah go foh-ing, (ng-lah sô tsih-ziu, dzæ-ü gyi lih-leh-djü, yi dzong gyi teh-djôh kyiu go;) ² ngô yüong dza-go shih-wô djün peh ng-lah, næn-kæn tsæ di-sing ng-lah: ziah-z ko-jün ^[1]pao-siu keh-go foh-ing; feh-jün ng-lah z k'ong-deo siang-sing.

兄弟，我所傳撥爾拉個福音，（爾拉所接受，在於其立勒住，又從其得着救個；）² 我用咋個說話傳撥爾拉，難間再提醒爾拉。若是果然保守^[1]箇個福音；弗然爾拉是空頭相信。

[1] Yiu-teh fæn, kyi-teh. 有得翻，記得。（原註）

³ Ngô z di-ih djün-ziu ng-lah, yia z ngô-zi sô tsih-ziu-go, ziu-z wô Kyi-toh we-leh ah-lah-go ze si-de, tsiao Sing-shü sô wô; ⁴ tsông-hao-ts di-sæn nyih tsæ weh-cün-læ, tsiao Sing-shü sô wô; ⁵ wa-yiu yin-c'ih peh Kyi-fah, 'eo-deo peh jih-nyi s-du *k'en*: ⁶ tsæ 'eo-deo yin-c'ih peh ng-pah-to hyüong-di tso z-'eo k'en-kyin; gyi-cong yiu-sing yi-kying kw'eng-joh-de, yiu ih-do-pun z wa læ-tong. ⁷ Wa-yiu yin-c'ih peh Yüô-kôh; tsæ *yin-c'ih* peh cong s-du *k'en*. ⁸ Ting kyih-sah yin-c'ih peh ngô, ziang yüih-veng feh tsoh sang-c'ih-go na-hwun, *k'en*. ⁹ Ngô z s-du li-hyiang ting siao-go; we-leh pih-næn Jing-ming-go kyiao-we feh kæ ts'ing-hwu z s-du. ¹⁰ Dæn-z ky'ü-leh Jing-ming-go eng-we ngô næn-kæn z ka-go de: Gyi-go eng-we yia feh-z k'ong-deo s-peh ngô; z ngô pi gyi-lah long-tsong keng-kô lao-loh: yia feh-z ngô-zi, z Jing-ming-go eng-we teng ngô dô-kô læ-tong. ¹¹ Keh-lah feh-leng ngô, feh-leng gyi-lah, ah-lah z-ka djün *kyiao*, ng-lah z-ka siang-sing-de.

³ 我是第一傳授爾拉，也是我自所接受個，就是話基督爲了阿拉個罪死了，照聖書所話；⁴ 葬好仔第三日再活轉來，照聖書所話；⁵ 還有現出撥磯法，後頭撥十二使徒看。⁶ 再後頭現出撥五百多兄弟做時候看見；其中有星已經睏熟了，有一大半是還來東。⁷ 還有現出撥雅各；再現出撥衆使徒看。⁸ 頂結煞現出撥我——像月份弗足生出個奶花——看。⁹ 我是使徒裏向頂小個；爲了逼難神明個教會弗該稱呼是使徒。¹⁰ 但是虧了神明個恩惠我難間是介個了。其

個恩惠也弗是空頭賜撥我；是我比其拉攏總更加勞碌。也弗是我自，是神明個恩惠等我大家來東。¹¹ 箇拉弗論我，弗論其拉，阿拉是介傳教，爾拉是介相信了。

¹² Ziah yiu djün Kyi-toh z dzong si-nying li-hyiang weh-cün-læ, ng-lah cong-nyiang dza-we yiu-sing wô si-nying weh-cün-læ-go z-ken z m̄-teh-go? ¹² Si-nying weh-cün-læ-go z-ken ziah m̄-teh-go, ka Kyi-toh yia m-neh weh-cün-læ: ¹⁴ Kyi-toh ziah m-neh weh-cün-læ, ka-ni ah-lah sô djün z hyü-go, ng-lah-go siang-sing yia z hyü-go. ¹⁵ Ping-ts'ia ah-lah te-tsing Jing-ming yi-kying peh Kyi-toh weh-cün-læ, z kô te-tsing Jing-ming-go z-ken; ing-we si-nying ziah ko-jün feh we weh-cün-læ, ka-ni *Jing-ming* yia feh-zing peh Kyi-toh weh-cün-læ. ¹⁶ Si-nying ziah feh we weh-cün-læ, Kyi-toh yia m̄-teh weh-cün-læ: ¹⁷ Kyi-toh ziah m̄-teh weh-cün-læ, ng-lah-go siang-sing z k'ong-deo, ng-lah dzing-gyiu z zo-ze-liao-go. ¹⁸ Ziah-z ka, keh-sing dzæ-ü Kyi-toh kw'eng-joh-go cü-kwu yia mih-vông-de. ¹⁹ Ziah-z ah-lah siang-vông Kyi-toh go cü-kwu tæn-tsih yiu kying-si-go siang-vông, z cong-nying li-hyiang ting k'o-lin-go.

¹² 若有傳基督是從死人裏向活轉來，爾拉中央咋會有星話死人活轉來個事幹是嚦得個？¹³ 死人活轉來個事幹若嚦得個，介基督也嚦得活轉來。¹⁴ 基督若嚦得活轉來，介呢阿拉所傳是虛個，爾拉個

相信也是虛個。¹⁵ 並且阿拉對證神明已經撥基督活轉來，是假對證神明個事幹；因為死人若果然弗會活轉來，介呢神明也弗會撥基督活轉來。¹⁶ 死人若弗會活轉來，基督也喰得活轉來。¹⁷ 基督若喰得活轉來，爾拉個相信是空頭，爾拉仍舊是坐罪了個。¹⁸ 若是介，箇星在於基督睱熟個主顧也滅亡了。¹⁹ 若是阿拉想望基督個主顧單只有今世個想望，是衆人裏向頂可憐個。

²⁰ Dæn-z næn-kæn Kyi-toh z yi-kying dzong si-nying li-hiang weh-cün-læ, tso-leh keh-sing kw'eng-joh cü-kwu-go zōng-sing ko-ts de. ²¹ Ing-we kyi-jün dzong ny ing yiu si, yia dzong ny ing yiu si-nying weh-cün-læ-go z-ken. ²² Tsing-ziang dzæ-ü Üô-tông cong-nying tu si, z-ka dzæ-ü Kyi-toh cong-nying tu we weh-cün-læ. Tsih-z kôh-nying iao tsiao gyi-zi-go ts'-jü; Kyi-toh tso zōng-sing ko-ts; 'eo-deo, Gyi tsæ læ-go z-'eo, z Kyi-toh Zi-go ny ing. ²⁴ Keh-tsao z mah-go z-'eo, ziu-z Kyi-toh yi-kying ba-diao ih-ts'ih tsiah-we, ih-ts'ih gyün-ping teng shü-dao, pô kôh-kô kao-dæ T'in-Vu Jing-ming z-'eo. ²⁵ Ing-we Gyi pih iao tso wông, dzih-teng-tao pô long-tsong dziu-dih fông læ Gyi-zi-go kyiah-'ô. ²⁶ Ting kyih-sah ba-diao-go dziu-dih, ziu-z si. ²⁷ Ing-we Jing-ming "z s-teh væn-veh tu kwe-voh Gyi-go kyiah-'ô." [S. 8. 6.] Dæn-z wô "væn-veh kwe-voh Gyi," keh-we s-teh væn-veh kwe-voh Gyi go Cü-kwu z ming-ming feh dzæ gyi nen. ²⁸ Væn-veh yi-kying kwe-voh Gyi, keh-tsao Ng-ts Zi yia we kwe-voh keh-we s-teh væn-veh kwe-voh

Gyi Cü-kwu; z-ka, Jing-ming ziu we sön z væn-pah læ væn-pah-go li-hyiang.

²⁰ 但是難間基督是已經從死人裏向活轉來，做了箇星睂熟主顧個嘗新果子了。²¹ 因爲既然從人有死，也從人有死人活轉來個事幹。²² 正像在於亞當衆人都死，是介在於基督衆人都會活轉來。只是各人要照其自個次序；基督做嘗新果子；後頭，其再來個時候，是基督自個人。²⁴ 箇遭是末個時候，就是基督已經敗掉一切爵位，一切權柄等世道，把國家交代天父神明時候。²⁵ 因爲其必要做王，直等到把攏總仇敵放來其自個腳下。²⁶ 頂結煞敗掉個仇敵，就是死。²⁷ 因爲神明「是使得萬物都歸服其個腳下。」[S. 8. 6.] 但是話「萬物歸服其」，箇位使得萬物歸服其個主顧是明明弗在其內。²⁸ 萬物已經歸服其，箇遭兒子自也會歸服箇位使得萬物歸服其主顧；是介，神明就會算是凡百來凡百個裏向。

²⁹ Ziah si-nying weh-cün-læ-go z-ken 'o-jün m̄-teh-go, keh-sing we-leh si-nying ziu si-li cü-kwu dza-yi ni? ³⁰ Gyi-lah we-leh si-nying ziu si-li 'o-yüong ni? Tsæ-wô, ah-lah dza-we z-k'eh mao-hyin ni? ³¹ Ngô dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yiæ-su we-leh ng-lah z kao-hying; ngô ts-tin keh-go kao-hying vah-tsiu wô, Ngô me-nyih pe-leh sing-ming tseo. ³² [1]Dziu ny ing-kô kông-læ, ngô læ Yi-feh-sô teng yia-siu teo-ko; si-nying ziah feh weh-cün-læ, keh yiu soh-go ih-c'ü ni? “Ah-lah lôh-

teh ky'üoh, lôh-teh hah; ing-we ming-tsiao ziu iao si-de.” [Y. 22. 13.] ³³
M-nao zi p'in zi: “Tseo ūa de iao ta-diao hao 'ang-we.” ³⁴ Yüong sing-cün-læ tso tsing-dzih-go z-ken, m-nao væn-ze: ing-we yiu-teh-go feh sih-teh Jing-ming. Ngô kōng keh-sing shih-wô, z peh ng-lah wông-k'ong.

²⁹ 若死人活轉來個事幹和然喰得個，箇星爲了死人受洗禮主顧咋搵呢？其拉爲了死人受洗禮何用呢？再話，阿拉咋會時刻冒險呢？³¹ 我在於阿拉主基督耶穌爲了爾拉是高興；我指點箇個高興罰咒話，我每日揜勒性命走。³² 就人家^[1]講來，我來以弗所等野獸鬥過；死人若弗活轉來，箇有啥個益處呢？「阿拉落得喫，落得喝；因爲明朝就要死了。」³³ 嘸得好自驅自。「走壞隊要帶掉好行爲。」³⁴ 用醒轉來做正直個事幹，喰得好犯罪。因爲有得個弗識得神明。我講箇星說話，是撥爾拉惶恐。

[1] *Peng-veng, Tsiao nyung.* 本文，照人。（原註）

³⁵ DÆN-Z yiu nyung we wô, “Si-nyung z dza-go weh-cün-læ? Gylah yiu dza-go kyi-sing læ ni?”

³⁵ 但是有人會話，「死人是咋個活轉來？其拉有咋個肌身來呢？」

³⁶ Nyü-beng-go nyung! ng sô 'ô-tih-go cong, ziah feh-z si, feh we weh-ky'i-læ. ³⁷ Wa-yiu ng sô 'ô-tih-go, feh-z 'ô keh tsiang-læ-go kyi-

sing, peh-ko z kying-kwōng ih-lih cong, 'ôh-tsia mah, 'ôh-tsia bih-nyiang-kao *cong*:³⁸ dæn-z Jing-ming ze Zi-go cü-i s-peh gyi kyi-sing, peh kôh-yang cong tu *yiу* gyi-zi-go kyi-sing.³⁹ Væn-pah nyüoh feh-z tso-yang nyüoh: nying-go nyüoh z ih-yang, tseo-siu-go *nyüoh* z ih-yang, ng-go nyüoh z ih-yang, tiao-go *nyüoh* yi z ih-yang.⁴⁰ Ping-ts'ia *yiу* t'in-zōng-go sing-t'i, di-'ô-go sing-t'i: t'in-zōng *sing-t'i-go* yüong-wô z ih-yang, di-'ô *sing-t'i-go* yüong-wô yi z ih-yang.⁴¹ Nyih-deo-go yüong-wô z ih-yang, yüih-liang-go yüong-wô z ih-yang, sing-siu-go yüong-wô yi z ih-yang; ziu-z sing-siu teng sing-siu pi-læ, yia *yiу* kôh-yang yüong-wô.

³⁶ 愚笨個人！爾所下的個種，若弗是死，弗會活起來。³⁷ 還有爾所下的個，弗是下箇將來個肌身，不過是鏡光一粒種，或者麥，或者別樣告種。³⁸ 但是神明隨自個主意賜撥其肌身，撥各樣種都有其自個肌身。³⁹ 凡百肉弗是做樣肉。人個肉是一樣，走獸個肉是一樣，魚個肉是一樣，鳥個肉又是一樣。⁴⁰ 並且有天上個身體，地下個身體。天上身體個榮華是一樣，地下身體個榮華又是一樣。⁴¹ 日頭個榮華是一樣，月亮個榮華是一樣，星宿個榮華又是一樣；就是星宿等星宿比來，也有各樣榮華。

⁴² Si-ning tsæ weh-cün-læ yia z-ka-go. 'Ô-tih-go z iao læn-wu go *kyi-sing*; weh-cün-læ-go z ve læn-wu go *kyi-sing*:⁴³ 'ô-tih-go z m-t'i-

min-go *kyi-sing*; weh-cün-læ-go z yiu yüong-wô go *kyi-sing*: 'ô-tih-go z m-lih-liang-go *kyi-sing*; weh-cün-læ-go z yiu neng-ken go *kyi-sing*:⁴⁴ 'ô-tih-go z hyüih-ky'i-go *kyi-sing*; weh-cün-læ-go z ling-ky'i-go *kyi-sing*.

⁴² 死人再活轉來也是介個。下的個是要爛糊個肌身；活轉來個是燬爛糊個肌身。⁴³ 下的個是喫體面個肌身；活轉來個是有榮華個肌身。下的個是喫力量個肌身；活轉來個是有能幹個肌身。⁴⁴ 下的個是血氣個肌身；活轉來個是靈氣個肌身。

Yiu hyüih-ky'i-go *kyi-sing*, yia [1] yiu ling-ky'i-go *kyi-sing*.⁴⁵ *Sing-shü-li* yia yiu ka sia-tih, wô, “Deo-ih-go ny ing Üô-tông z tso-leh yiu weh-ming go ling-weng;” [Ts. 2. 7.] keh 'eo-deo-go Üô-tông z tso-leh s weh-ming go Ling.⁴⁶ Dæn-z feh-z yiu ling-ky'i go sin læ, z yiu hyüih-ky'i go sin læ; keh yiu ling-ky'i go z dzæ-'eo.⁴⁷ Deo-ih-go ny ing z c'ih-ü di, joh-ü hwe-dzing go: di-nyi-go Nying z keh-we Cü, c'ih-ü t'in go.
⁴⁸ Keh joh-ü hwe-dzing go z dza-go, væn-pah joh-ü hwe-dzing go yia z dza-go: keh joh-ü t'in go z dza-go, væn-pah joh-ü t'in go yia z dza-go.
⁴⁹ Ah-lah kyi-jün ta-djôh joh-ü hwe-dzing cü-kwu-go siang-mao, tsiang-læ yia we ta-djôh joh-ü t'in Cü-kwu-go siang-mao.

有血氣個肌身，也有^[1]靈氣個肌身。⁴⁵ 聖書裏也有介寫的，話，「頭一個人亞當是做了有活命個靈魂；」 [Ts. 2. 7.] 箇後頭個亞

當是做了賜活命個靈。⁴⁶ 但是弗是有靈氣個先來，是有血氣個先來；箇有靈氣個是在後。⁴⁷ 頭一個人是出於地，屬於灰塵個；第二個人是箇位主，出於天個。⁴⁸ 箇屬於灰塵個是咋個，凡百屬於灰塵個也是咋個；箇屬於天個是咋個，凡百屬於天個也是咋個。⁴⁹ 阿拉既然帶着屬於灰塵主顧個相貌，將來也會帶着屬於天主顧個相貌。

[1] 原書此處錯印爲 yia，據 18⁹⁸ 版改正

⁵⁰ Hyüong-di, ngô z-ka wô, Nyüoh teng hyüih feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh; we wæ-diao go yia feh *neng-keo* teh-djôh ve wæ-diao go. ^{51, 52} Ngô ts'ia pô ih-yiang ao-miao z-ken wô hyiang ng-lah dao: Ah-lah feh we tu kw'eng-joh; tsih-z *teng-tao* kyih-sah 'ao-dong hyiang-go z-'eo, ah-lah long-tsong, ih-zông kong-fu, ngæn-tsing ih-sah, ziu we kæ-yiang: ing-we 'ao-deo tsiang-læ we hyiang-gyi, keh-sing si-ko-liao cü-kwu ziu we weh-cün-læ tso ve wæ-diao go *nying*, ah-lah yia we kæ-yiang. ⁵³ Ing-we keh we wæ-diao go pih iao c'ün-zông feh we wæ-diao go; keh we si go *pih iao* c'ün-zông feh we si go. ⁵⁴ Teng-tao keh we wæ-diao go *ko-jün* c'ün-zông feh we wæ-diao go, keh we si go *ko-jün* c'ün-zông feh we si go, keh-tsao *Sing-shü* sia-tih-go shih-wô ing-de, wô, “Si yi-kying tang-ba, ‘o-jün ky'üoh-meh-de.” [Y. 25. 8.] ⁵⁵ “Si ô! ng keh-me ts' læ ‘ah-li? [1] Ing-s ô! ng-go ying-min læ ‘ah-li?” [‘O. 13. 14.] ⁵⁶ Si-go ts' z ze; ze-go neng-ken z lih-fah: ⁵⁷ to-zia

Jing-ming, s-teh ah-lah k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh neng-keo
teh-djôh ying-min.

⁵⁰ 兄弟，我是介話，肉等血弗能夠得着神明個國；會壞掉個也
弗能夠得着箇壞掉個。^{51, 52} 我且把一樣奧妙事幹話向爾拉道。阿拉
弗會都睏熟；只是等到結煞號筒響個時候，阿拉攏總，一晌工夫，
眼睛一睜，就會改樣。因為號頭將來會響其，箇星死過了主顧就會
活轉來做箇壞掉個人，阿拉也會改樣。⁵³ 因為箇會壞掉個必要穿上
弗會壞掉個；箇會死個必要穿上弗會死個。⁵⁴ 等到箇會壞掉個果然
穿上弗會壞掉個，箇會死個果然穿上弗會死個，箇遭聖書寫的個說
話應了，話，「死已經打敗，和然喫沒了。」[Y. 25. 8.]⁵⁵ 「死哦！
爾箇枚刺來何裏？陰司^[1]哦！爾個贏面來何裏？」['O. 13. 14.]⁵⁶ 死
個刺是罪；罪個能幹是律法。⁵⁷ 多謝神明，使得阿拉靠着阿拉主耶
穌基督能夠得着贏面。

[1] 'Ôh wô, veng-mo. 或話，墳墓。（原註）

⁵⁸ Z-ka, ngô sô ts'ing-æ-go hyüong-di, ng-lah yüong lih-ding cü-i,
m-nao yiao-dong, iao z-djông kwông-'ang Cü-go z-ken; ing-we hyiao-
teh ng-lah-go lao-loh dzæ-ü Cü feh we lôh-k'ong-go.

⁵⁸ 是介，我所親愛個兄弟，爾拉用立定主意，嚙得好搖動，要
時常廣行主個事幹；因為曉得爾拉個勞碌在於主弗會落空個。

1K. XVI.

KÔNG-TAO tsiu-tsi sing-du go kyün-'ông, ziang ngô feng-fu
Kyüô-lah-t'a-go cong kyiao-we, ng-lah yia kæ z-ka tso-fah.² Me ts'ih-
nyih-go deo-ih-nyih, kôh-nying tsiao *Jing-ming* sô tô-hwô ng-lah go
tsing-nyih, hao ts'iu-tin-c'ih læ oh-li tsih-jü-kæn; sæn-leh ngô læ-go z-
'eo dzæ-fông ky'i kyün.³ Ngô ih tao, ziu we sia sing ts'a ng-lah sô kyü-
tsin-go nying ta ng-lah-go [1]kyün-'ông tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i.⁴
Ziah-z ngô-zi yia ky'iah-leh ky'i, gyi-lah hao teng ngô dong-de ky'i.

講到周濟聖徒個捐項，像我吩咐加拉太個衆教會，爾拉也該是
介做法。² 每七日個頭一日，各人照神明所朵化爾拉個進業，好抽
點出來屋裏積聚間；省勒我來個時候纔方去捐。³ 我一到，就會寫
信差爾拉所舉薦個人帶爾拉個捐項[1]到耶路撒冷去。⁴ 若是我自也
卻勒去，其拉好等我同隊去。

[1] *Peng-veng z-ngæn*, eng-we: *k'en* 2K. 8. 6. 本文字眼，恩惠。看 2K. 8. 6. (原
註)

⁵ Ngô kying-ko-leh Mô-gyi-teng we tao ng-lah u-sen læ-gyi; (ing-
we Mô-gyi-teng ngô z iao kying-ko-go:)⁶ 'ôh-tsia læ ng-lah u-sen hao
tæn-kôh-kyi, ziu-z ko tong yia vi-k'o-cü; z-ka, ngô sô iao ky'i go di-
fông ng-lah hao song ngô.⁷ Ngô næn-kæn feh iao teng ng-lah lu-zông

siang-kyin; Cü ziah-z ing-hyü, ngô siang-vông læ ng-lah u-sen deng ih-lôh.⁸ Ngô læ Yi-feh-sô we deng tao Wu-shing-tsih:⁹ ing-we yiu ih-dao kwông-kw'eh hao tso z-ken go meng yi-kying k'æ peh ngô; ping-ts'ia dziu-dih yiu hyü-to.

⁵ 我經過了馬其頓會到爾拉烏碎來其；（因爲馬其頓我是要經過個。）⁶ 或者來爾拉烏碎好耽擋記，就是過冬也未可知；是介，我所要去個地方爾拉好送我。⁷ 我難間弗要等爾拉路上相見；主若是應許，我想望來爾拉烏碎庵一落。⁸ 我來以弗所會庵到五旬節。⁹ 因爲有一道廣闊好做事幹個門已經開撥我；並且仇敵有許多。

¹⁰ Ziah-z Di-mo-t'a læ, ng-lah tsong iao peh gyi fông-tæn kyin ng-lah min; ing-we gyi z tso Cü-go z-ken, ziang ngô ih-yiang-go.¹¹ Ka-ni m-nying hao k'en gyi ky'ing: dæn-z yüong en-en-tæn-tæn song gyi c'ih, hao peh gyi tao ngô u-sen læ: ing-we ngô læ-tong siang-vông gyi teng keh-sing hyüong-di dô-kô læ.

¹⁰ 若是提摩太來，爾拉總要撥其放膽見爾拉面；因爲其是做主個事幹，像我一樣個。¹¹ 介呢嚙人好看其輕；但是用安安耽耽送其出，好撥其到我烏碎來。因爲我來東想望其等箇星兄弟大家來。

¹² Kông-tao hyüong-di Üô-po-lo, ngô tsæ-sæn ky'ün gyi hao teng keh-sing hyüong-di dô-kô tao ng-lah u-sen læ: tsih-z gyi-go i-s yin-dzæ kyüih feh k'eng læ; ts'ia teng yiu bin-go z-'eo gyi we læ-gyi.

¹² 講到兄弟亞波羅，我再三勸其好等箇星兄弟大家到爾拉烏碎來。只是其個意思現在決弗肯來；且等有便個時候其會來其。

¹³ Ng-lah yüong kying-sing; yüong kyin-kwu siang-sing; yüong tso da-dziang-fu; yüong kông-gyiang-tæn-ky'i. ¹⁴ Ng-lah yiang-yiang z-ken kæ pô jing-æ tso-cü.

¹³ 爾拉用警醒；用堅固相信；用做大丈夫；用剛強膽氣。¹⁴ 爾拉樣樣事幹該把仁愛做主。

¹⁵ Hyüong-di, ng-lah hyiao-teh Z-di-fæn keh-kô z Üô-kæ-üô-go zöng-sing ko-ts, ping-ts'ia tæn kwu-djôh voh-z sing-du go z-ken; ngô ky'ün ng-lah ¹⁶ yüong voh keh-cü-ka ny ing, teng væn-pah dô-kô tso z-ken dô-kô lao-loh-go cü-kwu. ¹⁷ Z-di-fæn Foh-du-neh teng Üô-kæ-kwu læ, ngô hwun-hyi-go; ing-we ng-lah-go feh-tao-ts-c'ü z gyi-lah pu-tsoh-go. ¹⁸ Ngô-go sing teng ng-lah-go sing, gyi-lah tu en-ƿe-ko-de. Sô-yi yüong ny ing-djôh keh-cü-ka ny ing.

¹⁵ 兄弟，爾拉曉得土提反箇家是亞該亞個嘗新果子，並且單顧着服侍聖徒個事幹；我勸爾拉 ¹⁶ 用服箇株介人，等凡百大家做事幹大家勞碌個主顧。¹⁷ 土提反、福徒納等亞該古來，我歡喜個；因爲爾拉個弗到之處是其拉補足個。¹⁸ 我個心等爾拉個心，其拉都安慰過了。所以用認着箇株介人。

¹⁹ Üô-si-üô-go keh-sing kyiao-we mông-mông ng-lah. Üô-kyü lah, Pah-kyi-lah, teng gyi oh-li-go kyiao-we, dzæ-ü Cü ts'ih-sing mông-mông ng-lah. ²⁰ Cong hyüong-di tu mông-mông ng-lah. Ng-lah iao ts-ts-dzing-dzing 'ang hyüong-cü-go li, dô-kô mông-mông.

¹⁹ 亞西亞個箇星教會望望爾拉。 亞居拉，百基拉，等其屋裏個教會，在於主切身望望爾拉。 ²⁰ 衆兄弟都望望爾拉。爾拉要致致誠誠行嗅嘴個禮，大家望望。

²¹ Ngô Pao-lo ts'ing-pih sia liang-kyü mông-mông ng-lah. ²² Ziah yiu feh æ-kying Cü Yiæ-su Kyi-toh go ny ing, gyi kæ mih-vông: Cü pih-ding læ-gyi. ²³ Dæn-nyün Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we teng ng-lah dô-kô læ-tong. ²⁴ Ngô-go æ-sih-sing dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su teng ng-lah cong-nying dô-kô læ-tong. Üô-meng.

²¹ 我保羅親筆寫兩句望望爾拉。²² 若有弗愛敬主耶穌基督個人，其該滅亡。主必定來其。²³ 但願主耶穌基督個恩惠等爾拉大家來東。²⁴ 我個愛惜心在於基督耶穌等爾拉衆人大家來東。亞們。